วารสารการบริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์

Journal of Administration and Social Science Review

กำหนดการเผยแพร่

วารสารการบริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์ กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 2 ฉบับ

วัตถุประสงค์

วารสารการบริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์ เป็นวารสารสำหรับการเผยแพร่ผลงานวิชาการของคณาจารย์ นักวิชาการ นิสิต นักศึกษาผู้สนใจทั่วไปและแขนงวิชาที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นผลงานในเชิงบูรณาการหลักรัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ สังคมศาสตร์ บริหารธุรกิจ บริหารการศึกษา พระพุทธศาสนาและปรัชญาตลอดจนบทวิเคราะห์ที่เสนอทางออกให้กับปัญหาที่อยู่ในความสนใจของสังคม โดยมีรูปแบบการตีพิมพ์ฉบับพิมพ์ ISSN (Print): 2730-3187 ตั้งแต่ปีที่ 1 ฉบับที่ 1: 22561 มีกำหนดเผยแพร่วารสารฉบับปกติ (Regular Issues) ปีละ 2 ฉบับ

บรรณาธิการ

นางสาวสุธามาศ สุขไมตรี

กองบรรณาธิการ

พระเมธาวินัยรส, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
รศ.ดร.วัลลภ รัฐฉัตรานนท์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผศ.ดร.สมบูรณ์ วัฒนะ	มหาวิทยาลัยมหิดล
ผศ.ดร.อนุวัต กระสังข์	มหาวิยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาจารย์ ดร.จักรวาล สุขไมตรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
อาจารย์ปาระมี วชิระปทุมมุตต์	โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
อาจารย์ปริศนา นิเท	โรงเรียนแม่จันวิทยาคม

เลขานุการ: : นายภูริช สุขไมตรี **ศิลปกรรม**: นายปิยพงษ์ สันธนะกุล

วารสารการบริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์

เครือข่ายสำนักการบริหารและสังคมศาสตร์

157/17 หมู่ที่ 7 ต.กระทุ่มล้ม อ.สามพราน จ.นครปฐม 73220

e-mail: sukmaitree1945@gmail.com

ผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองบทความ (Peer Review)

1) รศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
2) รศ.ดร.โกนิฏฐ์ ศรีทอง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
3) รศ.ดร.ภาสกร ดอกจันทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
4) รศ.ดร.สุธรรม เลิศพงษ์ประเสริฐ มหาวิทยาลัยเกริก
5) ผศ.ดร.ธีรภัทร์ ลอยวิรัตน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
6) ผศ.ดร.ณัฐพงศ์ บุญเหลือ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
7) ผศ.ดร.ศุภกฤษฎิ์ นิวัฒนานุกูล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
8) ผศ.ดร.ธรา อั่งสกุล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
9) ผศ.ดร.ฐิติมา โห้ลำยอง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
10) ผศ.ดร.ชาญชัย จิตรเหล่าอาพร มหาวิทยาลัยสยาม
11) ดร.อดิศักดิ์ โชติธรรมธรา มหาวิทยาลัยนเรศวร
12) ดร.อุดมลักษณ์ ศรีชัวชม มหาวิทยาลัยนเรศวร
13) ดร.เฟื่องฟ้า ปัญญา มหาวิทยาลัยนเรศวร
14) ดร.สุนทรีย์ ตั้งศรีวงศ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
15) ผศ.ดร.ภัทรพร พงศาปรมัตถ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
16) ร้อยโท ดร.ธวัชชัย คำยอด มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
17) ผศ.ดร.พิมพ์พจี บรรจงปรุ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
18) ดร.สาลินี รักกตัญญู มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
19) พระครูปลัดกวีวัฒน์ (ธีรวิทย์ สุคนธวรานนท์), ดร. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
20) พระมหาวิโรจน์ คุตฺตวีโร, ดร. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
21) ดร.อุเทน ลาพิงค์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
22) ดร.วงศ์ชนก จำเริญสาร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
23) ดร.วิญญู กินะเสน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
24) ดร.กรุณา มธุลาภรังสรรค์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
25) ผศ.ดร.ชุมพล รอดแจ่ม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
26) อาภาภรณ์ จวนสาง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
27) นฤมลวรรณ สุขไมตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทบรรณาธิการ

วารสารการบริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์ ฉบับนี้เป็นวารสารปีที่ 2 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม 2562 กองบรรณาธิการได้พิจารณาบทความโดยเสนอบทความต่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรอง (Peer Review) พิจารณาตรวจแก้ไขเพื่อความสมบูรณ์ของบทความก่อนการลงตีพิมพ์เพื่อคัดเลือกและกลั่นกรองบทความให้เกิดความความสมบูรณ์และมีคุณภาพมากที่สุด เพื่อควรค่าแก่การตีพิมพ์เผยแพร่ และเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทางวิชาการและเพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพทางด้านการสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการ

สำหรับเนื้อหาของวารสารฉบับนี้ถือได้ว่ามีความโดดเด่นที่เน้นกระบวนการวิจัยที่เข้มข้น ประกอบไปด้วยจำนวนบทความทั้ง 5 บทความ โดยภาพรวมหลักเป็นการพัฒนาจากงานวิจัยที่ศึกษากรณีเฉพาะ (Case Study) ที่แต่ละบทความได้เน้นกระบวนการวิจัยเชิงลึกในหลายรูปแบบทั้งในรูปแบบของการสนทนากลุ่มการสอบถาม และการสัมภาษณ์ ประกอบกับบทความส่วนใหญ่แสดงถึงการทำงานร่วมกันของผู้นิพนธ์ในลักษณะทีมงาน ทำให้บทความมีความละเอียดรอบคอบถี่ถ้วน มีการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะได้อย่างสมบูรณ์น่าสนใจ ขอขอบคุณคณาจารย์ นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไปทุกท่านที่ให้ความสนใจร่วมส่งบทความเผยแพร่ ในวารสารการบริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์และขอขอบคุณกองบรรณาธิการ ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณากลั่นกรองบทความทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

นางสาวสุธามาศ สุขไมตรี

บรรณาธิการ

สารบัญ (Content)

หน้า

กองบรรณาธิการ (Editorial Board)

คณะกรรมการกลั่นกรองบทความ (Peer Reviewers)

บทบรรณาธิการ (Editorial)

การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารเทศบาลตำบลบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง 1

จักรพงษ์ มงคลชัยฤกษ์

การบริหารงานสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุตามหลักภาวนา 4 ของเทศบาลตำบลเขาชีจรรย์ จังหวัดชลบุรี 9

สาคร เหลืองอ่อน

การบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมของเทศบาลนครตรัง จังหวัดตรัง 17

พระขจรศักดิ์ กิตฺติวุฑฺโฒ

การบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี 25

รณฤทธ์ อินทขันตี

การบริหารจัดการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ 35

พระณัฐพงศ์ สุทฺธิธมฺมิโก (ศีลธรรม)

ภาคผนวก 43

หลักเกณฑ์การเสนอบทความและคำแนะนำสำหรับผู้นิพนธ์

การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารเทศบาลตำบลบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง

The Executive Administration According to the Principle of Brahmavihara Dahmma of Bankhai Municipality District, Bankhai District, Rayong Province

จักรพงษ์ มงคลชัยฤกษ์*

Chakrapong Mongkhonchaaruek

Received: February 13, 2019 Revised: May 18, 2019 Accepted: May 30, 2019

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารเทศบาลตำบลบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ การบริหารงานหลักพรหมวิหารธรรมของประชาชนในการบริหารเทศบาลตำบลบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารเทศบาลตำบลบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง การศึกษาวิจัยครั้งนี้ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยแบบผสานวิธี (Mixed Method Research) โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากแบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อสนับสนุนข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลโดย ค่าความถี่ (Frequency), ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD.) และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของ ผู้บริหารเทศบาลตำบลบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านสามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ ด้านมุทิตามีระดับสูงสุด รองลงมา คือ ด้านกรุณา และที่อยู่ในระดับสุดท้าย คือ

* คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Faculty of Social Sciences Mahachulalongkornrajavidyalaya University

ด้านเมตตา ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารเทศบาลตำบลบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยองโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่าความคิดเห็นของประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารเทศบาลตำบลบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง แตกต่างกัน และประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารเทศบาลตำบลบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่แตกต่างกัน ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารเทศบาลตำบลบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยองโดย ด้านเมตตา คือการกำหนดนโยบายยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน ด้านกรุณา คือการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนยังดำเนินการอย่างล่าช้า ด้านมุทิตา คือ การเอื้อประโยชน์ให้กับพวกพ้องจำนวน ด้านอุเบกขา คือ การเลือกปฏิบัติต่อประชาชนผู้รับบริการ ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารเทศบาลตำบลบ้าค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ด้านเมตตา ผู้บริหารและประชาชนชนสร้างความร่วมมือกันในการแก้ปัญหาของสังคม ด้านกรุณาคือ จัดศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ และดำเนินการแก้ไขทันที ด้านมุทิตาคือ สร้างจิตสำนึกการให้บริการสาธารณะ ด้านอุเบกขา คือ ควรให้บริการกับประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน

คำสำคัญ (Keywords): การบริหารงาน, หลักพรหมวิหารธรรม, เทศบาลตำบล

Abstract

The objectives of this research were : 1) to study the executive administration according to the principle of Brahmavihara Dahmma of Bankhai municipality district, Bankhai district, Rayong province, 2) to study the comparison of the people opinions to executive administration according to the principle of Brahmavihara Dahmma of Bankhai municipality district, Bankhai district, Rayong province, 3) to study the problems, obstacles and suggestions about the executive administration according to the principle of Brahmavihara Dahmma of Bankhai municipality district, Bankhai district, Rayong province. It was the mixed research method between the quantitative research was the survey research from the questionnaire and the qualitative research was from in-depth interview from key informant to support the quantitative research. The statistics were used for the data analysis through frequency, percentage, mean, standard deviation (S.D) , T-test , F-test , One-way Analysis of Variance and Least Significant Difference : LSD., and using the content analysis technique.**The findings of the research as follows :**

1. The executive administration according to the principle of Brahmavihara Dahmma of Bankhai municipality district, Bankhai district, Rayong province, It was a good level for overall. When considered in each side found that the sympathetic joy, compassion, neutrality and loving kindness respectively.

2. The findings of opinions comparison of the people to executive administration according to the principle of Brahmavihara Dahmma of Bankhai municipality district, Bankhai district, Rayong province, classified by personal data such as gender, age, level of education , and income , and found that the people who had the difference of gender, had the opinions to executive administration according to the principle of Brahmavihara Dahmma of Bankhai municipality district, Bankhai district, Rayong province differently. However, the people who had the differences of age, level of education and income per month, had the opinions to executive administration according to the principle of Brahmavihara Dahmma of Bankhai municipality district, Bankhai district, Rayong province indifferently.

3. The problems, obstacles and suggestions about executive administration according to the principle of Brahmavihara Dahmma of Bankhai municipality district, Bankhai district, Rayong province , for the loving kindness to set up the policy was not respond the demand of the people, for the compassion was to solve the problems of the people very slowly, for the sympathetic joy was facilitated to group of friends, and the neutrality was to have the bias to serve the people.

Suggestions about executive administration according to the principle of Brahmavihara Dahmma of Bankhai municipality district, Bankhai district, Rayong province , for the loving kindness that executive and people should create the harmony to solve the social problem. For the compassion is to set up the campaigning center and solve the problem immediately. For the sympathetic joy is to create the public consciousness for people service. For the neutrality is to serve the people equally.

Keyword: Administration, Brahmavihara,Dhamma, Sub-District,Municipal

บทนำ (Introduction)

การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีวัตถุประสงค์ที่มุ่งความพึงพอใจของประชาชนเป็นหลัก และสิ่งที่ต้องมุ่งเน้นอย่างเต็มที่ คือ การ “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” ให้ประชาชน

โดยผู้บริหาร (Administrator) คือ ผู้ที่ทำงานให้สำเร็จโดยอาศัยผู้อื่นหรืออาศัยความร่วมมือจากผู้อื่น (Get Things Done through Others) โดยนำหลักการบริหาร (Administrative Theory) ซึ่งสามารถใช้ได้กับการบริหารทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็นการบริหารอุตสาหกรรมหรืองานรัฐบาล โดยมีสาระสำคัญ เกี่ยวกับการบริหาร (Management Functions) ซึ่งประกอบด้วยหน้าที่ทางการบริหาร 5 ประการ คือ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การบังคับบัญชาสั่งการ (Commanding) การประสานงาน (Coordinating) การควบคุม (Controlling) และยังมีผู้นำแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารที่เรียกว่า “PAMS-POSDCoRB ใน 11 ขั้นตอน โดยนำ POSDCoRB มาพัฒนาปรับเปลี่ยนให้สมบูรณ์เพิ่มขึ้น โดยเพิ่มการบริหารนโยบาย (Policy) การบริหารอำนาจหน้าที่ (Authority) การบริหารจริยธรรม (Morality) การบริหารที่เกี่ยวข้องกับสังคม (Society) การวางแผน (Planning) การจัดองค์กร (Organizing)การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Stuffing) การอำนวยการ (Directing) การประสานงาน (Coordinating) การรายงาน (Reporting) และการงบประมาณ (Budgeting)

การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นรูปแบบการปกครองที่จำเป็นและมีความสำคัญในทางการเมืองการปกครองตามระบบประชาธิปไตย เพื่อให้ประชาชนได้รับความสุข ความสะดวกสบายในการดำรงชีวิต (Well Being) อีกทั้งเป็นรากฐานในการสร้างความมั่นคงของชาติ (National Security) และเพื่อเป็นการลดภาระของรัฐบาลโดยการให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองเพื่อการสนองตอบต่อความต้องการของชุมชน จะได้เกิดความสะดวก รวดเร็ว และตรงกับความมุ่งประสงค์ของชุมชนนั้นๆ จึงเป็นผลให้การปกครองท้องถิ่นมีบทบาทและความสำคัญเกิดขึ้น

เทศบาลตำบลบ้านค่ายเป็นหน่วยงานหนึ่งของการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ดูแลพื้นที่ในเขตเมือง มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นทบวงการเมืองตามกฎหมายที่ได้บัญญัติในพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 12 พ.ศ. 2546 เทศบาลตำบลบ้านค่ายตั้งอยู่ห่างจากจังหวัดระยองประมาณ 11 กิโลเมตร มีขนาดพื้นที่ 2.62 ตารางกิโลเมตร ปัจจุบันแบ่งการปกครองเป็น 6 หมู่บ้าน คือหมู่ที่ 1 หมู่ที่ 2 หมู่ที่ 6 บางส่วนของตำบลบ้านค่าย และหมู่ที่ 3 หมู่ที่ 4 หมู่ที่ 6 บางส่วนของตำบลหนองละลอก ที่ประกอบไปด้วย ชุมชนบ้านโขดคลอง ชุมชนบ้านคลองน้ำงู ชุมชนบ้านพาณีทิศ และชุมชนบ้านสามแยก มีประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จำนวนประมาณ 4.100 คน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขายเป็นหลัก ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นส่วนน้อย มีพื้นที่ทางการเกษตรกรรมประมาณ 372 ไร่ ภารกิจหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านค่ายเป็นไปตามมาตราที่ 50 คือ (1) รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน (2) ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ (3) รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล (4) ป้องกันและระงับโรคติดต่อ (5) ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง (6) ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม (7) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ (8) บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น (9) หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล ฝ่ายบริหารที่เป็นหน่วยงานหลักของเทศบาลมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดวิสัยทัศน์เมื่อ

กำหนดแล้ว ฝ่ายประจำหรือสำนักงานปลัดจะเป็นหน่วยงานหน่วยงานที่นำวิสัยทัศน์ดังกล่าวไปปฏิบัติให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติ โดยฝ่ายต่างๆจะนำวิสัยทัศน์ไปกำหนดไว้ในแผนงาน/โครงการของแต่ละฝ่าย

แนวคิดเกี่ยวกับผู้บริหารในทางพระพุทธศาสนา กล่าวถึง “ผู้นำหรือผู้บริหาร คือ ผู้ที่มีคุณสมบัติ เช่น สติปัญญา ความดีงาม ความรู้ ความสามารถของบุคคล ที่ชักนำให้คนทั้งหลายมาประสานกันและพากันไปสู่จุดหมายที่ดีงาม พุทธองค์ตรัสไว้ในโคปาลสูตร โดยการเปรียบเทียบฝูงโคและโคจ่าฝูงเกี่ยวกับผู้บริหารหรือผู้นำตลอดถึงผู้ตามไว้ว่า เหมือนหัวหน้าฝูงว่ายน้ำไปสู่ฝั่งตรงกัน ข้ามหากโคหัวหน้าฝูงว่ายไปตรง ฝูงโคทั้งหลายก็ตรงตามกัน และประสบกับความปลอดภัย หากโคหัวหน้าฝูงพาว่ายไป โคทั้งฝูงที่ติดตามย่อมจะดำเนินไป และประสบกับความลำบากฉันใด ในหมู่มนุษย์ก็ฉันนั้น บุคคลผู้ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นใหญ่ หรือเป็นผู้นำหากมีคุณธรรมในการดำเนินชีวิตหรือในการปกครองแล้ว ผู้ตามย่อมจะเดินตามแบบของผู้นำด้วยดี และประสบกับความปลอดภัย หากว่าผู้นำ หรือหัวหน้าไม่ประกอบด้วยคุณธรรมในการดำเนินชีวิตหรือในการปกครองแล้ว ผู้ตามย่อมจะดำเนินไปตาม และประสบกับความลำบาก ฉันนั้น”

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research objectives)

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารเทศบาลตำบลบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานหลักพรหมวิหารธรรมของประชาชนในการบริหารเทศบาลตำบลบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

วิธีการดำเนินวิจัย (Research Method)

รูปแบบการววิจัย

งานวิจัยเรื่อง”การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารเทศบาลตำบลบ้านค่าย จังหวัดระยอง” ผู้วิจัยได้ใช้การวิจัยแบบผสานวิธี (Mixed Methods Research) โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)เป็นหลัก ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) และเสริมด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเรื่อง”การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารเทศบาลตำบลบ้านค่าย จังหวัดระยอง”

ก.เชิงปริมาณ

1.ประชาชนที่อาศัยอยู่ในการปกครองของเทศบาลตำบลบ้านค่าย จังหวัดระยอง

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

-การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม

1.นำแบบสอบถามทั้งหมดไปตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้อง

2.ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์

- สถิติใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามใช้ค่าความถี่ (Frequency)และค่าร้อยละ(Percentage)

2) ระดับความคิดเห็นจากการสอบถามของประขาขนที่ปันกลุ่มต้วอย่างที่ใช่สถิติการวิเคราะห์คือ ค่าเฉลี่ย(Mean) และค่าส่วนเบี่ยงแบนมาตรฐาน (StandardDeviation)

ผลการวิจัย (Research Results)

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตการปกครองของเทศบาลตำบลบ้านค่าย จังหวัดระยองมีจำนวนทั้งสิ้น จำนวน 4,100 คน เป็นร้อยละ 36.20 และน้อยที่สุด คือ ผู้ที่มีสูงกว่า 20,000 บาท จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 11.2

1. ด้านเมตตาแก่คนในชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=3.97, S.D. =.763) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่าผู้บริหารมีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บริการประชาชนเสมอ อยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X}$ = 4.04, S.D. = 0.84) รองลงมาคือ ผู้บริหารปรารถนาให้ประชาชนอยู่ดีมีสุข ($\bar{X}$ = 4.02, S.D. = 0.62) และที่มีส่วนร่วมน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารยินดีให้ความกระจ่างต่อทุกข้อสงสัยของประชาชน ($\bar{X}$= 3.94, S.D. = 0.83)

2.ด้านกรุณาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= 4.00 S.D. = 0.77) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่าผู้บริหารกระตุ้นและชักจูงให้เกิดการการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ($\bar{X}$= 4.08, S.D. = 0.72) รองลงมาคือ ผู้บริหารให้คำแนะนำการแก้ไขปัญหาที่ถูกต้องเหมาะสม ($\bar{X}$= 4.06S.D. = 0.71) และที่มีส่วนร่วมน้อยที่สุด คือผู้บริหารเสียสละเวลาเพื่อให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชน ($\bar{X}$= 3.87, S.D. = 0.79)

3.ด้านมุทิตาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.02, S.D. = 0.82) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่าผู้บริหารมีความยินดีในเมื่อประชาชนอยู่ดีมีสุข อยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X}$= 2.15, S.D. = 0.72) รองลงมาคือผู้บริหารดำเนินการใดๆเพื่อมุ่งเน้นถึงประโยชน์สุขของส่วนร่วมมากกว่าส่วนตน ($\bar{X}$= 4.12, S.D. = 0.89) และที่มีส่วนร่วมน้อยที่สุด คือผู้บริหารมีภาวะของจิตใจที่ดี มีความบันเทิงยินดีในเมื่อผู้อื่นได้รับความสุขความเจริญ ($\bar{X}$ = 3.89, S.D. = 0.68)

4, ด้านอุเบกขาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=3.89, S.D. =0.89) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารไม่ลุแก่อำนาจไม่เหิมเกริมซ้ำเติมผู้อื่นเพราะตนอยู่ในฐานะที่ได้เปรียบอยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X}$= 4.04, S.D. = 1.00) รองลงมาคือ ผู้บริหารตัดสินปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นบนพื้นฐานของข้อเท็จจริง ($\bar{X}$= 4.03 ,S.D. = 0.78) และที่มีส่วนร่วมน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารเป็นผู้ที่ควบคุมอารมณ์ได้ดีเสมอ ($\bar{X}$= 3.69, S.D. = 1.03)

เอกสารอ้างอิง (References)

กมล รักสวน. (2532). **ภาวะผู้นำ**. เชียงใหม่: ภาควิชาการพื้นฐานการศึกษา คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครูเชียงใหม่.

กิตติทัศน์ ผกาทอง. (2551). **ภาวะผู้นำตามแนวพุทธ**. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย.

แก้ว ชิดตะขบ. (2547). **รวมวิชาธรรมศึกษาชั้นตรี (ตามหลักสูตรของสนามหลวงแผนกธรรม พ.ศ.2546)**.กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา.

โกวิทย์ พวงงาม, และ อลงกรณ์ อรรคแสง. (2547). **คู่มือมิติใหม่องค์การปกครองท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้ง โดยตรงของประชาชน**. กรุงเทพกรุงเทพมหานคร: เสนาธรรม.

ชูวงศ์ ฉายะบุตร. (2553). **การปกครองท้องถิ่นไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: พิฆเณศพริ้นติ้งเซ็นเตอร์ ณัฏฐ์สุดา วิจิตรจามรี. **การสื่อสารในองค์การ**. กรุงเทพมหานคร.

ดนัย ไชยโยธา. (2544). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเอส พริ้นติ้งเฮาส์

ธงชัย สันติวงษ์. (2546). **องค์การและการบริหาร**. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

การบริหารงานสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุตามหลักภาวนา 4 ของเทศบาลตำบลเขาชีจรรย์ จังหวัดชลบุรี

Elderly Public Health Administration according to Bhavana IV of Khaosheejun municipal, Chonburi province

สาคร เหลืองอ่อน*

Sakorn Lueang-On

Received: June 13, 2019 Revised: July 21, 2019 Accepted: July 24, 2019

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขาชีจรรย์ จังหวัดชลบุรี 2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขาชีจรรย์ จังหวัดชลบุรีจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3.เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขาชีจรรย์ จังหวัดชลบุรี การศึกษาวิจัยครั้งนี้ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยแบบผสานวิธี (Mixed Method Research) โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ จากแบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบการสัมภาษณ์เชิงลึก กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อสนับสนุนข้อมูลเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาชีจรรย์ จังหวัดชลบุรี จำนวนทั้งสิ้น 9,457 คน ซึ่งใช้กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยการใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) ได้กลุ่มตัวอย่าง 384 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) และเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท **ผลการวิจัยพบว่า** 1. การบริหารงานสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขาชีจรรย์ จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านสามารถเรียงลำดับความคิดเห็นของประชาชนได้ ดังนี้ ด้านปัญญาภาวนา มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ด้านกายภาวนา และที่อยู่ในระดับต่ำสุดคือ ด้านจิตภาวนา 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขาชีจรรย์ จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ, อายุ, ระดับการศึกษา, รายได้ต่อเดือน พบว่าประชาชนที่มีเพศ, ระดับการศึกษา, รายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นการมีส่วนร่วมของ

* คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Faculty of Social Sciences Mahachulalongkornrajavidyalaya University

ประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมตามแนวพุทธในองค์การบริหารส่วนตำบลเพ จังหวัดระยอง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุมีความคิดเห็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมตามแนวพุทธในองค์การบริหารส่วนตำบลเพ จังหวัดระยอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 3) ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางการนำการบริหารงานสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขาชีจรรย์ จังหวัดชลบุรี ปัญหาและอุปสรรคด้านกายภาวนา คือ ความเคยชินในการรับประทานอาหารทำให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมยากมากที่สุด ผู้สูงอายุไม่เห็นความสำคัญของการออกกำลังกาย สถานะที่ยากจนจึงไม่สามารถเลือกสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับตนเองได้ ด้านศีลภาวนา คือผู้สูงอายุบางคนมีภาระที่ต้องเลี้ยงดูลูกหลานจึงไม่มีเวลาในการร่วมกิจกรรม ด้วยร่างกายที่เสื่อมถอยจึงไม่สะดวกเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมในบางกิจกรรมได้ผู้สูงอายุบางคนรักสันโดษไม่ต้องการร่วมกิจกรรมในสังคม ด้านจิตภาวนา คือ ด้วยภาระหน้าที่การงานของคนในครอบครัวทำให้มีเวลาว่างไม่ตรงกัน ผู้สูงอายุมีความรู้สึกว่าตนเองด้อยคุณค่าในสังคม ผู้สูงอายุมีความกังวลว่าจะเป็นภาระต่อผู้อื่นอยู่เสมอ ปัญญาภาวนา คือ ผู้สูงอายุปฏิเสธการเรียนรู้เทคโนโลยีทางการสื่อสารยุคปัจจุบันมากที่สุด บางครั้งการเสนอความคิดต่างๆไปก็ไม่ได้รับการยอมรับเท่าใดนักความรู้ดั้งเดิมที่มีบางครั้งไม่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาสังคมปัจจุบันได้

คำสำคัญ (Keywords): ผู้สูงอายุ, การบริหารงานสาธารณสุข, ตามหลักภาวนา 4

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the elderly public health administration according to Bhavana IV of Khaosheejun municipal, Chonburi province, 2) to compare the opinions of people toward the elderly public health administration according to Bhavana IV of Khaosheejun municipal, Chonburi province and 3) to study the problems, obstacles and suggestions of the elderly public health administration according to Bhavana IV of Khaosheejun municipal, Chonburi province

This research was a mixed methods research of the qualitative and quantitative researches. The quantitative research was conducted by studying the samples of 384 respondents which selected by stratified random sampling of 9,457 persons who were people in Khaosheejun sub-district municipal, Chonburi province. The sample size derived from the Taro Yamane's formula. The tool used for data collection was 5 levels rating scale questionnaire. Statistics used to analyze data were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, One Way Analysis of Variance and Least Significant Different: LSD. The quantitative research was

conducted by In-depth interviewing the 7 key informants who were selected by purposive sampling. Data analyzing was used Content Analysis Technique.

The research findings were as follows:

1) The elderly public health administration according to Bhavana IV of Khaosheejun municipal, Chonburi province in overall was at medium level and ranked from the highest mean to the lowest mean was Pannabhavan, Silabhavana, Kayabhavana and Cittabhavana.

2) The comparison of people toward the elderly public health administration according to Bhavana IV of Khaosheejun municipal, Chonburi province separated by personal factor including gender age educational level and income per month found that the samples who were different of gender educational level and income per month were not different opinions and then the samples who were different of age were different opinions at 0.05.

3) The problems and obstacles of the elderly public health administration according to Bhavana IV of Khaosheejun municipal, Chonburi province were Kayabhavana aspect: the eating of seniors was unsanitary and seniors not interested in fitness, Silabhavana aspect: the seniors don't have free time to do activities together, Cittabhavana aspect: Seniors have the feeling that they have not value in society and Pannabhavana aspect: the seniors not have the opportunity to learn the information communication technology.

Keywords: Elderly, Public Health Administration, Bhavana IV

บทนำ (Introduction)

ประชากรในประเทศไทยมีจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้นอย่างสังเกตเห็นได้ชัด ไม่ว่าจะในครอบครัว ชุมชน หรือตามสถานที่สาธารณะ เราจะเห็นและรู้สึกได้ว่ามีผู้สูงอายุอยู่มาก ยืนยันด้วยสถิติข้อมูลประชากร ซึ่งแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่ "สังคมสูงวัย" มาตั้งแต่ประมาณปี พ.ศ. 2548 ประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปมีสัดส่วนสูงขึ้นถึงร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมดยิ่งไปกว่านั้น การฉายภาพประชากรไทยต่อไปในอนาคตยังแสดงให้เห็นว่าสัดส่วนของประชากรสูงอายุจะเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในอีกไม่เกิน 10 ปีข้างหน้า ประเทศไทยจะกลายเป็น "สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์"เมื่อประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมด ซึ่งเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่าผู้สูงอายุเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าต่อสังคมและประเทศชาติ เพราะเป็นผู้เพียบพร้อมไปด้วยความรู้ ประสบการณ์ คุณวุฒิ และภูมิปัญญาไทย การทำให้ผู้สูงอายุอยู่อย่างมีความสุข หมายความถึงการที่ผู้สูงอายุต้องมีสุขภาพดี ทั้งร่างกายและจิตใจ สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรี ได้รับการยอมรับและเห็นคุณค่าจากครอบครัวและสังคม

ผู้สูงอายุในเทศบาลตำบลเขาชีจรรย์ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรีก็มีปัญหาเช่นเดียวกัน โดยมีจำนวนผู้สูงอายุถึงกว่า 300 คนของประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ทั้งหมด แม้จะมีนโยบายด้านสาธารณสุขในการส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมด้านสุขภาพของประชาชน ให้บริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐานเพื่อเป็นการคัดกรองการเจ็บป่วยของประชาชนเบื้องต้น เน้นการป้องกันโรค และการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยของประชาชน โดยกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขชุมชนเขตเมือง (อสม.) ดำเนินงานในการดูแลสุขภาพของชุมชน และได้ให้ความสำคัญต่อผู้สูงอายุโดยจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุเพื่อดำเนินกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพให้ร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์อยู่เสมอ มีวัตถุประสงค์เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี ทั้งทางกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

จากความเป็นมาและการตระหนักรู้ถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาถึง การบริหารงานสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุตามหลักภาวนา 4ของเทศบาลตำบลเขาชีจรรย์ จังหวัดชลบุรีเพื่อให้เกิดการพัฒนาการในรูปที่เป็นคุณบทของ ภาวิตกาย ภาวิตศีล ภาวิตจิต ภาวิตปัญญา เป็นแนวทางในการพัฒนาทั้งกายและจิตใจของผู้สูงอายุ โดยผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมสุขภาพของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research objectives)

1. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุตามหลักภาวนา 4 ของเทศบาลตำบลเขาชีจรรย์ จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุตามหลักภาวนา 4 ของเทศบาลตำบลเขาชีจรรย์ จังหวัดชลบุรีจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุตามหลักภาวนา 4ของเทศบาลตำบลเขาชีจรรย์ จังหวัดชลบุรี

วิธีการดำเนินวิจัย (Research Method)

การศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุตามหลักภาวนา 4ของเทศบาลตำบลเขาชีจรรย์ จังหวัดชลบุรีเป็นการศึกษาโดยการใช้ระเบียบวิธีวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับ 4 ขั้นตอน ดังนี้ 3.1 รูปแบบการวิจัย 3.2 ประชาชน กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุตามหลักภาวนา 4ของเทศบาลตำบลเขาชีจรรย์ จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้ใช้การวิจัยแบบผสานวิธี (Mixed Method Research) โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม

(Questionnaires) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

การวิจัยเชิงปริมาณ

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตการปกครองของเทศบาลตำบลเขาชีจรรย์ จังหวัดชลบุรีมีจำนวนทั้งสิ้นจำนวน 9,457 คน

2) กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในการปกครองของของเทศบาลตำบลเขาชีจรรย์ จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างจำนวน 384 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถาม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ **ตอนที่ 1** เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ เป็นแบบ Check List **ตอนที่ 2** เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุขอเทศบาลตำบลเขาชีจรรย์ด้วยหลักภาวนา 4 ทั้ง 4 ด้านๆ ละ 6 ข้อ รวม 24 ข้อ ได้แก่ 1. การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านกาย 2. การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านศีล 3. การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านจิตใจ 4. การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านปัญญา

2. แบบสัมภาษณ์ สร้างแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคุลมวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ(Key Informants) เพื่อนำมาวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและพรรณนาการบริหารงานสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุตามหลักภาวนา 4ของเทศบาลตำบลเขาชีจรรย์ จังหวัดชลบุรี สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติอนุมาณ (Intervention Statistic) ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุตามหลักภาวนา 4ของเทศบาลตำบลเขาชีจรรย์ จังหวัดชลบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้ คือการทดสอบค่าที (t-Test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่มและการทดสอบค่าเอฟ (F-Test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One –way ANOWA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สองกลุ่มขึ้นไปเมื่อพบว่ามีความแตกต่างของตัวการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Deference: LSD)

ผลการวิจัย (Research Results)

1. การบริหารงานสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขาชีจรรย์ จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านสามารถเรียงลำดับความคิดเห็นของประชาชนได้ ดังนี้ ด้านปัญญาภาวนา มีค่าเฉลี่ย รองลงมา คือ ด้านกายภาวนา และที่อยู่ในระดับต่ำสุดคือ ด้านจิตภาวนา

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขาชีจรรย์ จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ, อายุ, ระดับการศึกษา, รายได้ต่อเดือน พบว่า ประชาชนที่มีเพศ, ระดับการศึกษา, รายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมตามแนวพุทธในองค์การบริหารส่วนตำบลเพ จังหวัดระยอง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุมีความคิดเห็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมตามแนวพุทธในองค์การบริหารส่วนตำบลเพ จังหวัดระยอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

3. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางการนำการบริหารงานสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขาชีจรรย์ จังหวัดชลบุรี

ปัญหาและอุปสรรคด้านกายภาวนา คือ ความเคยชินในการรับประทานอาหารทำให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมยากมากที่สุด ผู้สูงอายุไม่เห็นความสำคัญของการออกกำลังกาย สถานะที่ยากจนจึงไม่สามารถเลือกสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับตนเองได้ ด้านศีลภาวนา คือผู้สูงอายุบางคนมีภาระที่ต้องเลี้ยงดูลูกหลานจึงไม่มีเวลาในการร่วมกิจกรรม ด้วยร่างกายที่เสื่อมถอยจึงไม่สะดวกเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมในบางกิจกรรมได้ผู้สูงอายุบางคนรักสันโดษไม่ต้องการร่วมกิจกรรมในสังคม ด้านจิตภาวนา คือ ด้วยภาระหน้าที่การงานของคนในครอบครัวทำให้มีเวลาว่างไม่ตรงกัน ผู้สูงอายุมีความรู้สึกว่าตนเองด้อยคุณค่าในสังคม ผู้สูงอายุมีความกังวลว่าจะเป็นภาระต่อผู้อื่นอยู่เสมอ ปัญญาภาวนา คือ ผู้สูงอายุปฏิเสธการเรียนรู้เทคโนโลยีทางการสื่อสารยุคปัจจุบันมากที่สุด บางครั้งการเสนอความคิดต่างๆไปก็ไม่ได้รับการยอมรับเท่าใดนักความรู้ดั้งเดิมที่มีบางครั้งไม่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาสังคมปัจจุบันได้

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขาชีจรรย์ จังหวัดชลบุรี โดยจำแนกตามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล จากการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขาชีจรรย์ จังหวัดชลบุรี พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ0.05 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขาชีจรรย์ จังหวัดชลบุรี พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษา โดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณาในแต่ละส่วนมีประเด็นที่น่านำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศ แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขาชีจรรย์ จังหวัดชลบุรีไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ**เบญจมาศ นาควิจิตร** ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองและความสุขของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุของโรงพยาบาลสังกัดสำนัก

การแพทย์กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุที่มี เพศ ที่ต่างกันมีพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองไม่แตกต่างกัน

2. ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุ แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อพุการบริหารงานสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขาชีจรรย์ จังหวัดชลบุรีแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ **พระมหาทองดี นิปโก (สุราทิพย์)** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานของสถานสงเคราะห์บ้านบางแค กรุงเทพมหานครโดยการประยุกต์ใช้พรหมวิหาร 4 ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารงานของสถานสงเคราะห์บ้านบางแค กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า อายุที่แตกต่างกันทำให้การบริหารงานของสถานสงเคราะห์บ้านบางแค กรุงเทพมหานครแตกต่างกัน

3. ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีการศึกษา แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขาชีจรรย์ จังหวัดชลบุรีไม่แตกต่างกัน ขัดแย้งกับผลการศึกษาของ**นาริตา ธรรมขันธ์** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างเสริมสุขภาพของประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลนครอ้อมน้อย อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่าประชาชนที่มีอายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ แตกต่างกัน มีระดับการสร้างเสริมสุขภาพ แตกต่างกัน

4. ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขาชีจรรย์ จังหวัดชลบุรีไม่แตกต่างกัน ขัดแย้งกับผลการศึกษาของ**ธราธร ดวงแก้ว และหิรัญญา เดชอุดม** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุตำบลโพรงมะเดื่อ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่าผู้สูงอายุที่มีรายได้และความพอเพียงของรายได้ แหล่งที่มาของรายได้ส่วนใหญ่ ระดับการศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมสุขภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารงานสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขาชีจรรย์ จังหวัดชลบุรี” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การสร้างวัฒนธรรมการรับประทานอาหารโดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเดิมมาประยุกต์ใช้ 2. การนำหลักพุทธธรรมมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต 3. การส่งเสริมบทบาทผู้สูงอายุในการจัดเก็บองค์ความรู้ต่างๆที่มีอยู่ในท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาการสร้างวัฒนธรรมทางโภชนาการในท้องถิ่น 2) ควรทำการศึกษาการส่งเสริมเทคโนโลยีการสื่อสารสำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

เอกสารอ้างอิง (References)

เอกสารอ้างอิง (References)

ปราโมทย์ ประสาทกุล. (2556). **มโนทัศน์ใหม่ของนิยามผู้สูงอายุ: มุมมองเชิงจิตวิทยาสังคม และสุขภาพ**. นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.

เบญจมาศ นาควิจิตร. (2551). “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองและความสุขของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุของโรงพยาบาลสังกัดสำนักการแพทย์กรุงเทพมหานคร”. **วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต** สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พระมหาทองดี นิปโก (สุราทิพย์). (2554). “การบริหารงานของสถานสงเคราะห์บ้านบางแคกรุงเทพมหานครโดยการประยุกต์ใช้พรหมวิหาร 4”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต** สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย.

นาริตา ธรรมขันธ์. (2554). “การสร้างเสริมสุขภาพของประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลนครอ้อมน้อย อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร”, **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต** สาขาวิชานโยบายสาธารณะ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสมเด็จเจ้าพระยา.

ธราธร ดวงแก้ว และหิรัญญา เดชอุดม. (2550). “พฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุตำบลโพรงมะเดื่ออำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม. **วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต**. สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน, บัณฑิตวิทยาลัย: มหิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

การบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมของเทศบาลนครตรัง จังหวัดตรัง
The Administration According to Aparihaniyadhamma of Trang Municipality, Trang province

พระขจรศักดิ์ กิตฺติวุฑฺโฒ*
Phra Kachonsak Kitiwutthot

Received: April 2, 2019 Revised: October 14, 2019 Accepted: October 28, 2019

บทคัดย่อ (Abstract)

การบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมของเทศบาลนครตรัง จังหวัดตรัง ผู้เข้าร่วมการประชุมไม่ค่อยตรงต่อเวลา ความคิดเห็นไม่ตรงกันในการกำหนดระเบียบข้อบังคับ ความเคารพเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา ตลอดเรื่องการให้เกียรติและคุ้มครองสิทธิสตรี การส่งเสริม อนุรักษ์และรักษาวัฒนธรรม ประเพณี และการให้ความสำคัญต่อ การคุ้มครอง ปกป้อง ในการนำหลักธรรมของศาสนามาประยุกต์ใช้ การจัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนานอกเหนือวันสำคัญ ส่วนข้อเสนอแนะควรตั้งกฎระเบียบวาระการประชุมให้ชัดเจน การกำหนดมาตรการอย่างเคร่งครัดในการบังคับใช้กฎระเบียบข้อบังคับ การมีวิสัยทัศน์ มนุษยสัมพันธ์ทัศนะคติที่ดี การจัดสรรปันส่วนงานให้เกิดความเหมาะสมแก่อำนาจสิทธิหน้าที่ที่สตรีจะปฏิบัติได้ และการยอมคำเสนอแนวคิดวิธีการที่แตกต่างมุมมองกัน ตลอดทั้งส่งเสริมจัดโครงการกิจกรรมเกี่ยวกับประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่นพระพุทธศาสนาแก่บุคลากรและประชาชนอย่างต่อเนื่อง และมีการประชุมเป็นขั้นตอน ถือกฎเกณฑ์ที่ถือปฏิบัติในการเข้าประชุม การออกข้อบัญญัติ ยึดหลักกฎหมาย ระเบียบ กติกา ของกระบวนการยุติธรรม การทำงานให้ความเคารพตามตำแหน่งหน้าที่ของงาน ตลอดทั้งเปิดโอกาสให้สิทธิและหน้าที่สตรีมีความเท่าเทียมกัน ทั้งได้ส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น และให้ความปกป้องส่งเสริมทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ (Keywords): การบริหารงาน, อปริหานิยธรรม, เทศบาล

Abstract

The administration according to Aparihaniyadhamma of Trang Municipality, Trang province that people who shared tha meeting were not puntual opinion different in regulation, rule and order, respect boss honour ,protect woman right tradition custom promote and give importance to Buddhism dhamma principle

* มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด Mahamakut Buddhist University Roi Et Campus

protection apply Buddhism exhibition activity besides important day. Then the Suggestion should be set regulation absolute rule, standard in command order, regulation and vision, good human relationship good attitude, good management for power, right and duty. Woman could be follows moreover accepted in opinion, suggestion and different idea method and outlook : plan promote activity about local Buddhism tradition for people. That had meeting on step, regard rule, follow the rule. The regulation rule should be followed law and justice process.
Keyword: Administration, Aparihaniyadhamma, Municipality

บทนำ (Introduction)

องค์กรที่มีมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันทั้งภาครัฐ ภาครัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชนหรืออื่นๆ องค์กรแต่ละแห่งย่อมวางเป้าหมายของตนแตกต่างกันออกไป เพิ่มประสิทธิภาพและความสามารถในการแข่งขันอย่างต่อเนื่องด้วยการมุ่งผลกำไรเป็นสำคัญ เพราะผลกำไรนั้น ย่อมแสดงให้เห็นถึงความเข้มแข็งหรือความอ่อนแอขององค์กร องค์กรใดที่มีการทำกำไรให้องค์กรสูง ย่อมแสดงถึงความเจริญเติบโตและความมั่นคงขององค์กร ที่มีเป้าหมายต่างกันออกไป แต่สิ่งที่เหมือนกัน คือการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กรได้ทัน และสิ่งที่สำคัญที่จะทำให้องค์กรสำเร็จได้ก็คือ **การบริหาร** ซึ่งเป็นกระบวนการของการแสวงหาและการผสมผสานทรัพยากรที่สำคัญ 3 ประการ คือ มนุษย์ การเงิน และทรัพยากรด้านกายภาพ เพื่อที่จะได้บรรลุเป้าหมายหลักขององค์การในการผลิตสินค้าหรือบริการ ซึ่งเป็นที่ปรารถนาของสังคม

หลักธรรมที่บูรณาการหรือที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน และการบริหารที่มีอยู่ในพระไตรปิฎก เช่น อปริหานิยธรรม โดยเฉพาะหลักธรรมที่เกี่ยวกับการบริหารงานองค์กรเพื่อทำให้องค์กรมีการพัฒนาอย่างมีคุณภาพเร็วขึ้น จึงควรนำหลักธรรมไปใช้ในการบริหารงาน หลักอปริหานิยธรรม คือ ธรรมไม่เป็นที่ตั้งแห่งความเสื่อม เป็นไปเพื่อความเจริญฝ่ายเดียว มี 7 ข้อ ดังนี้ 1) หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์, 2) พร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุม พร้อมเพรียงกันทำกิจที่พึงทำ, 3) ไม่ถืออำเภอใจบัญญัติสิ่งที่มิได้บัญญัติไว้ ไม่ล้มล้างสิ่งที่ได้บัญญัติ ถือปฏิบัติมั่นตามวัชชีธรรม หลักการเดิมที่วางไว้, 4) ท่านเหล่าใดเป็นผู้ใหญ่ในชนชาววัชชี เคารพนับถือท่านเหล่านั้น เห็นถ้อยคำของท่านว่าเป็นสิ่งอันพึงรับฟัง, 5) บรรดากุลสตรีกุมารีทั้งหลายมิให้อยู่อย่างถูกข่มเหงรังแก, 6) เคารพบูชาเจดีย์ของวัชชี ทั้งภายในและภายนอก ไม่ละเลยการทำธรรมิกพลี 7) จัดให้ความอารักขาคุ้มครองป้องกันแก่พระอรหันต์ ตั้งใจให้ท่านที่ยังมิได้มาพึงมาสู่แว่นแคว้นที่มาแล้วพึงอยู่โดยผาสุก, เป็นหลักธรรมที่นำไปประยุกต์ใช้ขับเคลื่อนกระบวนการบริหารงานในองค์กรให้มีคุณภาพควบคู่กันไป

แผนการพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2558-2560) เป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของเทศบาลนครตรังที่มีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับต่างๆ เพราะเป็นการแปลงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติอันมี

ลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดโครงการการพัฒนา เพื่อสามารถดำเนินการให้บรรลุในแต่ละยุทธศาสตร์การพัฒนา เทศบาลนครตรังจึงได้นำข้อมูลปัญหา ความต้องการของประชาชน ศักยภาพของท้องถิ่น และนโยบายของผู้บริหาร รวมทั้งกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดตรัง เพื่อกำหนดเป็นยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาซึ่งเปรียบเสมือนเส้นทางที่ถูกต้อง ชัดเจนที่จะทำให้การบริหารและการจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ดังนั้น ด้วยเหตุผลและความเป็นมาดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะทำการวิจัยเพื่อศึกษาถึงการบริหารงานของเทศบาลนครตรัง โดยการประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา คือ หลักอปริหานิยธรรม 7 ประการ ซึ่งหลักธรรมนี้ พระพุทธเจ้าทรงตรัสแก่เจ้าวัชชีทั้งหลาย ผู้ปกครองรัฐโดยสามัคคีธรรม ตลอดจนการตอบสนองความต้องการของประชาชนในการทำงานของเทศบาลตามหลักธรรมได้อย่างไร ตลอดจนปัญหาอุปสรรคในการทำงานเพื่อประชาชนในด้านต่างๆของเทศบาล ว่ามีอะไรบ้างและอะไรคือมูลเหตุ หรือปัจจัยที่แท้จริง ที่ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ในการบริหารงานทุกๆด้านทุกส่วนทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และเพื่อนำผลการศึกษาไปเป็นข้อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์เกิดองค์ความรู้ใหม่ๆอย่างแท้จริงแก่ประชาชนและบุคลากรต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research objectives)

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมของเทศบาลนครตรัง จังหวัดตรัง
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคคลากรต่อการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมของเทศบาลนครตรัง จังหวัดตรัง โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมของเทศบาลนครตรัง จังหวัดตรัง

วิธีการดำเนินวิจัย (Research Method)

การบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมของเทศบาลนครตรัง จังหวัดตรัง โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสานวิธี ซึ่งประกอบด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้สำรวจกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคลากรในเทศบาลนครตรัง อำเภอเมือง จังหวัดตรัง จำนวน 280 คน จากจำนวนบุคลากรทั้งหมด 1,045 คน ซึ่งใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยการใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของประชากร คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมของเทศบาลนครตรัง จังหวัดตรัง คือค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และทดสอบสมมติฐานโดยเพื่อบรรยายข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล การทดสอบ (t-test) เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองกลุ่ม และการ

ทดสอบค่าเอฟ (F-Test) ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way analysis of variance) เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.) และการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก กับผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 7 รูป/คน และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท

ผลการวิจัย (Research Results)

1. บุคลากรที่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมของเทศบาลนครตรัง จังหวัดตรัง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยรวมพบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมของเทศบาลนครตรัง จังหวัดตรัง อยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมของเทศบาลนครตรัง จังหวัดตรัง โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และรายได้ต่อเดือน พบว่า บุคลากรที่มี เพศ และสถานภาพมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย สำหรับ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงานและรายได้ต่อเดือน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมของเทศบาลนครตรัง จังหวัดตรัง พบว่า ผู้เข้าร่วมการประชุมไม่ค่อยตรงต่อเวลา ความคิดเห็นไม่ตรงกันในการกำหนดระเบียบข้อบังคับ ความเคารพเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา ตลอดเรื่องการให้เกียรติและคุ้มครองสิทธิสตรี การส่งเสริม อนุรักษ์และรักษาวัฒนธรรม ประเพณี และการให้ความสำคัญต่อการคุ้มครอง ปกป้อง ในการนำหลักธรรมของศาสนามาประยุกต์ใช้ การจัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนานอกเหนือวันสำคัญ ส่วนข้อเสนอแนะ ควรตั้งกฎระเบียบวาระการประชุมให้ชัดเจน การกำหนดมาตรการอย่างเคร่งครัดในการบังคับใช้กฎระเบียบข้อบังคับ การมีวิสัยทัศน์ มนุษยสัมพันธ์ทัศนะคติที่ดี การจัดสรรปันส่วนงานให้เกิดความเหมาะสมแก่อำนาจสิทธิหน้าที่ที่สตรีจะปฏิบัติได้ และการยอมคำเสนอแนวคิดวิธีการที่แตกต่างมุมมองกัน ตลอดทั้งส่งเสริมจัดโครงการกิจกรรมเกี่ยวกับประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น พระพุทธศาสนาแก่บุคลากรและประชาชนอย่างต่อเนื่อง และมีการประชุมเป็นขั้นตอน ถือกฎเกณฑ์ที่ถือปฏิบัติในการเข้าประชุม การออกข้อบัญญัติ ยึดหลักกฎหมาย ระเบียบ กติกา ของกระบวนการยุติธรรม การทำงานให้ความเคารพตามตำแหน่งหน้าที่ของงาน ตลอดทั้งเปิดโอกาสให้สิทธิและหน้าที่สตรีมีความเท่าเทียมกัน ทั้งได้ส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น และให้ความปกป้องส่งเสริมทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ผลการศึกษาค้นคว้าข้อมูล การวิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมของเทศบาลนครตรัง จังหวัดตรัง” มีประเด็นการอภิปรายผล ดังนี้

ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมของเทศบาลนครตรัง จังหวัดตรัง โดยภาพรวม จากผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการหมั่นประชุมเนืองนิตย์ด้านการพร้อมเพรียงกันประชุมด้านการไม่บัญญัติ หรือไม่ล้มเลิกข้อบัญญัติตามอำเภอใจ ด้านการให้เกียรติ และคุ้มครองสิทธิสตรีด้านการส่งเสริม และรักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามและด้านการอารักขา คุ้มครอง ปกป้อง อันชอบธรรมอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระมหาชัยทัต ชยทสฺเสวี (ขันธสิกรรม)** ได้วิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ของหลักภิกขุอปริหานิยธรรม 7 กับการบริหารวัด ในเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า 1) หลักภิกขุอปริหานิยธรรม 7 กับการบริหารวัดในเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม มีการนำมาใช้อยู่ในระดับมาก

ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมของเทศบาลนครตรัง จังหวัดตรัง จำแนกเป็นรายด้าน

1. ด้านการหมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ ผลการวิจัย พบว่า ด้านการหมั่นประชุมเนืองนิตย์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านการหมั่นประชุมเนืองนิตย์อยู่ในระดับมากทุกข้อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระครูสังฆรักษ์วีระศักดิ์ จนฺทวโส (รถจันทร์วงษ์)** ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารงานบุคคลตามหลักอปริหานิยธรรม 7 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร” พบว่า ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อการบริหารงานบุคคลตามหลักอปริหานิยธรรม 7 ด้านการประชุมกันเนืองนิตย์ อยู่ในระดับมาก

2. ด้านการพร้อมเพรียงกันประชุม ผลการวิจัย พบว่า มีการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมด้านการพร้อมเพรียงกันประชุม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าความคิดเห็นของบุคลากรของเทศบาลนครตรังอำเภอเมือง จังหวัดตรัง มีการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมด้านการพร้อมเพรียงกันประชุมอยู่ในระดับมากทุกข้อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ**พระครูวิลาศกาญจนธรรม (เล็ก สุธมฺมปญฺโญ)** ได้วิจัยเรื่อง “การปกครองคณะสงฆ์ตามหลักภิกขุอปริหานิยธรรม 7 ของคณะสงฆ์อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี” พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการปกครองตามหลักภิกขุอปริหานิยธรรม 7 ด้านการพร้อมเพรียงกันประชุม อยู่ในระดับมากที่สุด

3. ด้านการไม่บัญญัติ หรือไม่ล้มเลิกข้อบัญญัติตามอำเภอใจ ผลการวิจัย พบว่า มีการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรม ด้านการไม่บัญญัติ หรือไม่ล้มเลิกข้อบัญญัติตามอำเภอใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ประยงค์ พรมมา** ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น” ด้านการไม่บัญญัติ หรือไม่ล้มเลิกข้อบัญญัติตามอำเภอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด

4. ด้านการให้ความเคารพเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา ผลการวิจัย พบว่า มีการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมด้านการให้ความเคารพเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้านเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **สำเนา เภาศรี** ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาตามหลักอปริหานิยธรรม 7 ของกลุ่มโรงเรียนวังทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1” พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ตามหลักอปริหานิยธรรม 7 กลุ่มโรงเรียนวังทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการให้ความเคารพเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา อยู่ในระดับมาก

5. ด้านการให้เกียรติและคุ้มครองสิทธิสตรี ผลการวิจัย มีการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมด้านการให้เกียรติ และคุ้มครองสิทธิสตรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **สำเนา เภาศรี** ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาตามหลักอปริหานิยธรรม 7 ของกลุ่มโรงเรียนวังทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1” พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ตามหลักอปริหานิยธรรม 7 กลุ่มโรงเรียนวังทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการให้เกียรติและคุ้มครองสิทธิสตรี อยู่ในระดับมาก

6. ด้านการส่งเสริม และรักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม ผลการวิจัย พบว่า มีการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมด้านการส่งเสริม และรักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าในระดับมากทุกข้อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ประยงค์ พรมมา** ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น” ด้านการส่งเสริม และรักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม อยู่ในระดับมากที่สุด

7. ด้านการอารักขา คุ้มครอง ปกป้อง อันชอบธรรม ผลการวิจัย พบว่า มีการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมด้านการส่งเสริม และรักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าในระดับมากทุกข้อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระครูสังฆรักษ์วีระศักดิ์ จนฺทวโส (รถจันทร์วงษ์)** ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบริหารงานบุคคลตามหลักอปริหานิยธรรม 7 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร”พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลตามหลักอปริหานิยธรรม 7 ด้านการอารักขา คุ้มครอง ปกป้อง อันชอบธรรม อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1) เทศบาลนครตรัง ควรมีการแผนกำหนดยุทธศาสตร์ นโยบายการบริหารตามหลักตาม

2) ควรมีการนำเอาหลักอปริหายธรรม 7 มาบูรณาการเข้ากับแนวคิด ทฤษฎีการบริหารเพื่อพัฒนากระบวนการบริหารงานเชิงพุทธ ภายในเทศบาลนครตรัง

3) การวางกฎระเบียบ ข้อบังคับกติกาที่ชัดเจนในการบริหาร เพื่อโครงสร้างและการบริหารงานภายในองค์กรที่ดี ฝ่ายบริหารเป็นข้าราชการการเมืองทำหน้าที่ควบคุมการบริหารให้เป็นไปตามนโยบายที่วางไว้ ส่วนฝ่ายงานปฏิบัติที่เป็นข้าราชการประจำ ซึ่งอยู่ในขอบเขตระบบคุณธรรม อาจเกิดข้อโต้แย้งขัดแย้งได้

4) ฝ่ายบริหารของข้าราชการประจำในตำแหน่งงานแต่ละหน่วยงาน ควรมีคุณสมบัติ เป็นผู้เชียวชาญทั่วไป หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ซึ่งโดยทั่วไปผู้เชี่ยวชาญเฉพาะควรทำงานในสายงานที่ปรึกษา เนื่องจากหน่วยงานที่ทำหน้าที่เฉพาะอย่างเกิดขึ้นมากมาย ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะรับคำสั่งงานในฝ่ายบริหารระดับสูงมากขึ้น ควรมีการฝึกอบรมให้มีความเห็นกว้างขวางโดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถในการบริหารจัดการ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์

5) ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรแต่ละหน่วยงานภายในเทศบาลสะท้อนทัศนะความคิดเห็นต่างๆ วิพากษ์วิจารณ์ เพื่อให้เกิดความกระจ่างเพิ่มเติมเมื่อมีความเข้าใจหรือตระหนัก หรือแปลเจตนารมณ์ที่ผิดเกี่ยวกับงานริเริ่มสร้างสรรค์ใดๆที่จะเกิดขึ้น

6) เทศบาลนครตรัง ควรมีการยกระดับและพัฒนากระบวนการสร้างการบริหารจัดการเครือข่ายที่ต้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การทำกิจกรรมร่วมกัน ควรฝึกอบรมให้บุคลากรมีความรู้ในการบริหารจัดการงานเพื่อประสิทธิภาพในการทำงาน นอกเหนือจากเรียนรู้จากขณะทำงานในหน่วยงานตลอดทั้งการสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน โดยยึดหลักอปริหานิยธรรม

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาจากกลุ่มประชากร หรือกลุ่มตัวอย่างโดยรวมจากหน่วยงานอื่น เพื่อศึกษาข้อมูลว่ามีการใช้หลักอปริหานิยธรรม ในการบริหารงาน มีความเหมือนกัน หรือแตกต่างกันจากการวิจัยครั้งนี้อย่างไร

2) ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการกับหลักอปริหานิยธรรมของเทศบาลที่มาจากกลุ่มหน่วยงานหรือเทศบาลอื่นๆ ว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่

3) ควรศึกษาการนำหลักพุทธธรรมอื่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงาน มาร่วมใช้ในการบริหารจัดการเชิงพุทธ

4) ควรศึกษาการบริหารจัดการเชิงพุทธตามหลักอปริหานิยธรรมของผู้บริหารของเทศบาลทุกฝ่ายแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการเชิงพุทธของเทศบาลอื่นๆให้มีประสิทธิภาพต่อไป

เอกสารอ้างอิง (References)

ธงชัย วงศ์ชัยสุวรรณ. (2548). **วิทยาการบริหารสำหรับนักบริหารมืออาชีพ**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พระพรหมคุณาภรณ์, (ป.อ. ปยุตฺโต). (2558). **พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์**. พิมพ์ครั้งที่ 26, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เพ็ทแอนโฮม จำกัด.

พระมหาชัยทัต ชยทสฺเสวี (ขันธสิกรรม). (2558).“ความสัมพันธ์ของหลักภิกขุอปริหานิยธรรม 7 กับการบริหารวัด ในเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร”. **วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

พระครูสังฆรักษ์วีระศักดิ์ จนฺทวโส (รถจันทร์วงษ์). (2556). “การบริหารงานบุคคลตามหลักอปริหานิยธรรม 7 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. สาขารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระครูวิลาศกาญจนธรรม (เล็ก สุธมฺมปญฺโญ). (2555). “การปกครองคณะสงฆ์ตามหลักภิกขุอปริหานิยธรรม 7 ของคณะสงฆ์อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต.** สาขาการจัดการเชิงพุทธ. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ประยงค์ พรมมา. (2556). “การบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต.** สาขารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สำเนา เภาศรี. (2557). “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาตามหลักอปริหานิยธรรม 7 ของกลุ่มโรงเรียนวังทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

การบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

The Administration in According to Buddhadhamma of Tonkram sub-district administrative organization Bangplama district, Suphanburi Province

รณฤทธ์ อินทขันตี*
Ronarit Intakantee

Received: May 8, 2019 Revised: November 14, 2019 Accepted: November 29, 2019

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมองค์การบริหารส่วนตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การส่วนตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยแบบผสานวิธี (Mixed Method Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) การวิจัยเชิงปริมาณดำเนินการโดยศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 364 คน ซึ่งเลือกโดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) จากประชากรจำนวน 4,004 คน ซึ่งเป็นประชาชนในเขตตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากสูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamame) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวมรวมข้อมูลคือแบบสอบถามแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.88 สถิติที่ใช้การในวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) หาค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Different: LSD.) การวิจัยเชิงคุณภาพดำเนินการโดยสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) จำนวน 7 รูป/คน โดยการเลือกแบบเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการ

* คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Faculty of Social Sciences Mahachulalongkornrajavidyalaya University

วิเคราะห์เชิงเนื้อหาประกอบบริบท (Content Analysis Technique) **ผลการวิจัยพบว่า** 1) ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านและเรียบลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาน้อยสุดได้ดังนี้ ด้านอัตถจริยา ด้านทาน ด้านปิยวาจา และด้านสมานัตตตา 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สถานภาพ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน พบว่า ประชาชนที่มีเพศ และสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรีไม่แตกต่างกันอย่าง ส่วนประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน มีความคิดเห็นแตกต่างกันมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 3) ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรีได้แก่ ปัญหายาเสพติดและการพนัน ปัญหาการสื่อสารกับชาวบ้าน การกระจายผลประโยชน์ไม่ทั่วถึง ขาดบุคลากรที่มีความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงาน ข้อเสนอแนะ ได้แก่ ส่งเสริมและสนับสนุนกีฬาและการออกำลังกาย มีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง ใช้ภาษาในการสื่อสารที่สุภาพ จัดสวัสดิการที่เพียงพอและเป็นธรรม คัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาปฏิบัติหน้าที่

คำสำคัญ (Keywords): บริหารงานตามหลักพุทธธรรม, องค์การบริหารส่วนตำบลต้นคราม

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the administration in according to Buddhadhamma of Tonkram sub-district administrative organization Bangplama district, Suphanburi province, 2) to compare the opinions of populace toward the administration in according to Buddhadhamma of Tonkram sub-district administrative organization Bangplama district, Suphanburi province and 3) to study the problems, obstacles and suggestions of the administration in according to Buddhadhamma of Tonkram sub-district administrative organization Bangplama district, Suphanburi province

This research was a mixed methods research of the qualitative and quantitative researches. The quantitative research was conducted by studying the samples of 364 respondents which selected by stratified random sampling of 4,004 persons who were populace of Tonkram sub-district Bangplama district, Suphanburi province. The sample size derived from the Taro Yamane's formula. The tool used for data collection was 5 levels rating scale questionnaire at reliability of 0.88. Statistics used to analyze data were frequency, percentage, mean, standard

deviation, t-test, One Way Analysis of Variance and Least Significant Different: LSD. The quantitative research was conducted by In-depth interviewing the 7 key informants who were selected by purposive sampling. Data analyzing was used Content Analysis Technique. **The research findings were as follows:** 1) The administration in according to Buddhadhamma of Tonkram sub-district administrative organization Bangplama district, Suphanburi province in overall was at height level ($\overline{X}$ =3.97) and ranked from the highest mean to the lowest mean was Atthacariya¯ aspect ($\overline{X}$ =4.05), Da¯ na aspect ($\overline{X}$ =3.97), Piyava¯ ca¯ aspect ($\overline{X}$ =3.82) and Sama¯ nattata¯ aspect ($\overline{X}$ =3.81). 2) The comparison of populace toward the administration in according to Buddhadhamma of Tonkram sub-district administrative organization Bangplama district, Suphanburi province separated by personal factor found that the samples who were different of gender and status were not different opinions and the samples who were different of age educational level occupation and income per month were different opinions at 0.05. 3) The problems and obstacles of the administration in according to Buddhadhamma of Tonkram sub-district administrative organization Bangplama district, Suphanburi province were the drug problems, the gambling problems, the benefit share was not cover all areas and lack the knowledgeable and competent personnel for working. The suggestions were should have promoting and supporting for sport and exercise, should have covered announcement for information by using kindly speech, should have the adequate and justified welfare and should select the knowledgeable and competent personnel for working.

Keywords: The Administration According to Buddhadhamma.

บทนำ (Introduction)

การปกครองทุกภาคส่วน เป็นรากแก้วของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งการรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลางหรือศูนย์กลางของประเทศทำให้เกิดปัญหาต่างๆ โดยเฉพาะการพัฒนาประเทศซึ่งเป็นไปด้วยความล้าช้า ไม่สนองต่อความต้องการของประชาชนหรือไม่สามารถแก้ปัญหาได้ทันท่วงที ด้วยเหตุนี้ การกระจายอำนาจจึงไม่เพียงแต่เป็นการปูพื้นฐานการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยเท่านั้น แต่ยังมีความจำเป็นสำหรับการพัฒนาในส่วนภูมิภาคในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมอีกด้วย

การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นครามในเขตอำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี อยู่ทางทิศใต้ของตัวเมืองจังหวัดสุพรรณบุรี พบปัญหาหลายด้านที่ยังไม่สามารถแก้ไขได้และไม่สนองตอบความต้องการแก่ประชาชนได้ การสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบ

อาชีพแก่ประชาชนงบประมาณค่อนข้างน้อย การเสริม สร้างรายได้อาชีพเสริมของชุมชน เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชน และสวัสดิการให้แก่กลุ่ม ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ ผู้พิการ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ตลอดจนสนับสนุนผลิตภัณฑ์ชุมชนให้มีตลอดรองรับ ยังครอบคลุมไม่ได้เพียง พอ คนในท้องถิ่นมีปัญหาหนี้สินอันเกี่ยวเนื่องกับการประกอบอาชีพหรือการดำรงชีวิตประจำวันในอัตราสูง ปัญหาเรื่องหนี้สินจากการทำการเกษตรกรรม ขาดทุน คุณภาพต่ำ ผลผลิตทางเกษตรส่วนใหญ่มีราคาตกต่ำ อาชีพหลักของคนในชุมชนส่วนใหญ่ทำการเกษตรต้องอาศัยแหล่งน้ำจากธรรมชาติซึ่งบางครั้งไม่เพียงพอ ขาดแคลนน้ำใช้อุปโภค บริโภค และเพื่อการเกษตรในฤดูแล้ง บุคลากรเทศบาลตำบลต้นครามยังขาดแคลนไม่เพียงพอต่อการบริหารงานบุคลากรมีน้อยต้องรับผิดชอบงานหลายอย่างเกิดการทำงานไม่มีความต่อเนื่องและประสบการณ์ในการทำงานน้อยระบบข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน หรือไม่ครบถ้วนครอบคลุมในทุกด้าน ขาดการอนุรักษ์ในขนบธรรมเนียมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นเยาวชนไม่ตระหนักในการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางศาสนา ปัญหาลักขโมยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินโดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้ง ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน เช่น ยาบ้า ดังปัญหาที่ได้กล่าวมานั้นคุณภาพชีวิตที่ดี ต้องเป็นการมีชีวิตที่ดีมีความสุข มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านสุขภาพได้แก่ สุขภาพกายและสุขภาพจิต ด้านสังคม ได้แก่ วัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี และด้านเศรษฐกิจได้แก่ การประกอบอาชีพ รายได้ เป็นต้น รวมทั้งเป็นความรู้สึกของการอยู่อย่างพอใจต่อองค์ประกอบต่าง ๆ ของชีวิตที่มีส่วนสำคัญมากที่สุดของบุคคลสามารถดำรงตนเองให้เป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคม เป็นคนที่รู้จักการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และไม่ทำตนให้เป็นภาระที่ก่อให้เกิดปัญหาแก่สังคม การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีในทางธรรมจะต้องมีคุณธรรม 4 ประการประกอบด้วย ทาน ปิยวาจา อัตถจริยา และสมานัตตตา

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลกระทบซึ่งสะท้อนออกมาจากความรู้สึกนึกคิดของชุมชนต้นครามต่อการบริหารงานองค์การส่วนตำบล จังหวัดสุพรรณบุรี โดยใช้หลักธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาใช้ในการวิจัยว่า ในการบริหารงานของการบริหารส่วนตำบลโคกครามที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตนั้น ได้นำหลักคำสอนของพระพุทธเจ้าไปใช้ในการบริหารหรือการให้บริการหรือไม่ โดยยึดหลักธรรมสังคหวัตถุ 4 เป็นหลักประกอบ และจะได้นำผลการวิจัยมานำเสนอเป็นข้อเสนอแนะในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research objectives)

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมองค์การบริหารส่วนตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การส่วนตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

วิธีการดำเนินวิจัย (Research Method)

รูปแบบการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การวิจัยแบบผสานวิธี (Mixed Method Research) โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview)

ประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1) ประชากร ได้แก่ได้แก่ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี มีจำนวน 4,004 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยผู้วิจัยได้ทำการสุ่มจากประชากรผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งจำนวน 4004 คน โดยการเปิดตารางของทาโร่ ยามาเน่ ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 364 คน

ผลการวิจัย (Research Results)

ประชาชนมีความคิดเห็นว่าการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\overline{X}$ =**3.97**) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้

1) ด้านทาน มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\overline{X}$ =3.97) เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อโดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ อบต. มีแผนโครงการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยระยะสุดท้าย ($\overline{X}$ =4.12) รองลงมาคือ อบต. มีแผนบริการการตรวจสุขภาพประชาชนประจำปีทุกๆ ปี ($\overline{X}$ =4.08) และน้อยที่สุดคือ อบต. มีแผนก่อสร้างซ่อมแซม ที่อยู่อาศัยสำหรับผู้ยากไร้ ($\overline{X}$ =3.96) และ อบต. มีแผนให้การสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพแก่ประชาชน (กองทุนหมู่บ้าน) ($\overline{X}$ =3.96)

2) ด้านปิยวาจา มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\overline{X}$ =3.82) เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อโดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ อบต. สนับสนุนบุคลากรให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้าน ประเพณี วัฒนธรรม ($\overline{X}$ =4.07) และอบต.สนับสนุนบุคลากรให้ความรู้กับ ผู้สูงอายุได้มีโอกาสออกกำลังกาย เพื่อสร้างเสริมสุขภาพและสมรรถภาพที่ดี มีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุ และมีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ($\overline{X}$ =4.07) รองลงมาคือ อบต. ส่งเสริมให้วิทยากรมาแนะนำให้ความรู้ ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการปลูกฝังเด็กและเยาวชน ให้อยู่ในจริยธรรมมีความสนใจในศิลปวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่น ($\overline{X}$ =4.01) และน้อยที่สุดคือ อบต. สนับสนุนบุคลากรแนะนำให้ความรู้เรื่องกีฬาในชุมชนโดยจัดสร้างสนามกีฬาในชุมชนและสนับสนุนอุปกรณ์กีฬา ($\overline{X}$ =3.95)

3) ด้านอัตถจริยา มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\overline{X}$ =4.05) เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ อบต. มีแผนส่งเสริมสนับสนุนการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน ให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชนเรื่องโทษภัยของยาเสพติด ($\overline{X}$ =4.11) รองลงมาคือ อบต. มีแผนการพัฒนา ปรับปรุงอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เครื่องมือ เครื่องใช้ สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย มีคุณภาพและมีมาตรฐานทางวิชาการ เพื่อเพิ่มทักษะให้แก่เด็กเล็กในการเรียนรู้อย่างพอเพียง ($\overline{X}$ =4.05) และน้อยที่สุดคือ อบต. มีแผนส่งเสริมและสนับสนุนในการเสริมสร้างรายได้ ในการประกอบอาชีพและสวัสดิการให้แก่กลุ่ม ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ ผู้พิการ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถพึ่งตนเองได้ ($\overline{X}$ =4.01)

4) ด้านสมานัตตตา มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\overline{X}$ =3.81) เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ อบต. ท่านให้บริการแก่ประชาชนผู้มาใช้บริการทุกคนอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกันโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ ($\overline{X}$ =3.94) รองลงมาคือ อบต. ท่านได้บริหารจัดการทรัพยากรน้ำในการทำเกษตกรรมเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนทุกๆ หมู่บ้านอย่างเท่าเทียมกัน ($\overline{X}$ =3.87) และน้อยที่สุดคือ อบต. ท่านได้ส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาแหล่งทุนเพื่อการผลิตด้านการเกษตรกรรมทุกๆ หมู่บ้านอย่างเท่าเทียมกัน ($\overline{X}$ =3.75)

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลของการวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี พบประเด็นสำคัญที่นำไปสู่การอภิปรายผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

ประชาชนมีความคิดเห็นว่าการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวม

ประชาชนมีความคิดเห็นว่าการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี มีการบริหารโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **นภดล สุรนัครินทร์** ได้วิจัยเรื่อง การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวมอยู่ในเชิงบวก เมื่อเปรียบเทียบตามปัจจัยด้านบุคคล พบว่าประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ใน อบต. ไม่แตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบตามปัจจัยด้านขนาดของ อบต. และการมีส่วนร่วมในการดำเนินการของ อบต. แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจใน อบต. ไม่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยด้านขนาดของ อบต. ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการของ อบต. และงานวิจัยของ **นวพร แสงหนุ่ม** ได้วิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่”

พบว่าปัจจัยที่มีประสิทธิผลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดเชียงใหม่มีดังต่อไปนี้คือ ด้านโครงสร้างระบบงาน บรรยากาศภายในองค์การบริหารส่วนตำบล และความสามารถทางการบริหารงาน ทางด้านระดับของประสิทธิผลการดำเนินงาน พบว่า ประสิทธิผลการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่อยู่ในเกณฑ์สูง ปัญหาในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า บรรยากาศในองค์การบริหารส่วนตำบล พบปัญหาด้านขวัญและกำลังใจของประชากร และความไม่โปร่งใสในการทำงานองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านความสามารถในการบริหาร พบปัญหาด้านเป้าหมายในการดำเนินงานยังไม่ชัดเจน การจัดหาและการใช้งบประมาณยังไม่สามารถจัดเก็บงบประมาณได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และอำนาจการตัดสินใจยังขาดหลักเกณฑ์และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่ดีพอ

ประชาชนมีความคิดเห็นว่าการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกเป็นรายด้าน

1. ด้านทาน

การบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พฤกษา พุทธรักษ์** ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรตามหลัก สังคหวัตถุ 4 : กรณีศึกษาสหกรณ์การเกษตรในเขตจังหวัดนครนายก” พบว่า การบริหารจัดการสหกรณ์โดยหลักสังคหวัตถุ 4 ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ในด้านทาน ด้านปิยวาจา ด้านอัตถจริยา และสมานัตตตา ที่ยังคงมีระดับการปฏิบัติน้อย ได้แก่ สหกรณ์ได้ให้ความช่วยเหลือและให้สวัสดิการต่างๆ แก่สมาชิกอย่างเหมาะสมและพอเพียง เมื่อเห็นสมาชิกโกรธหรือไม่พอใจในการมาใช้บริการของสหกรณ์ ก็ช่วยพูดจาให้เข้าใจและหานโกรธ เจ้าหน้าที่ช่วยเหลืองานของสมาชิกในชุมชนทุกครั้งที่มีโอกาส และเจ้าหน้าที่ได้มีการใช้เครื่องใช้และอุปกรณ์ ต่าง ๆ ของสำนักงานอย่างประหยัดและเหมาะสม และทำให้ทราบถึงปัญหาอุปสรรค พร้อมทั้งแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรได้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น

2. ด้านปิยวาจา

การบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก **ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตรีญา สนั่นเมือง** ได้กล่าวว่า การนำหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาอันได้แก่ สังคหวัตถุ 4 คือ (1) ทาน การให้ (2) ปิยวาจา การรู้จักพูดจาไพเราะอ่อนหวาน (3) อัตถจริยา รู้จักเกื้อกูลกัน (4) สมานัตตตา รู้จักการวางตนสม่ำเสมอและให้เข้ากับคนอื่น โดยหลักธรรมนี้สามารถนำมาประยุกต์กับการทำงานและการสมาคมกับบุคคลต่างๆได้ โดยผ่านพฤติกรรมตามธรรมชาติ อันได้แก่ ทำตนให้เป็นตัวอย่างที่ดี ทั้งด้านการงานและส่วนตัว ให้ความคุ้นเคยเป็นกันเองและสนใจในทุกข์สุขของผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานอื่น ชมเชยและสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชาที่ทำงานดีและประพฤติดี และจัดให้มีการฝึกอบรม ประชุมสัมมนา แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้เกิดความรู้และสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบ

3. ด้านอัตถจริยา

การบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ**พงษ์ศักดิ์ มณีเดช** ได้วิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์ความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนของนางทองดี โพธิยอง จากมุมมองของพุทธศาสนา” พบว่า ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนนั้นแบ่งได้เป็น 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ครอบครัว ความเป็นคนท้องถิ่น ความร่วมมือของเพื่อนร่วมงานและคนในชุมชนและปัจจัยภายใน ได้แก่ การมีวินัยในตัวเอง หมั่นศึกษาหาความรู้ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและความต้องการช่วยเหลือผู้อื่น ความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนสามารถสรุปได้ดังนี้ คือ ครองตน ประยุกต์ใช้หลักเบญจศีลเบญจธรรม สัมมาทิฐิ อบายมุข และสัปปุริสธรรม 7 ครองคนประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 พรหมวิหาร 4 กัลยาณมิตรธรรม 7 ฆราวาสธรรม 4 อคติ 4 และสาราณียธรรม ครองงานประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4

4. ด้านสมานัตตตา

การบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ**งานวิจัยของภัคจิรา ปกป้อง** ศึกษาเรื่อง “การประเมินผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ศึกษาเฉพาะกรณี : องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร” พบว่า 1. ด้านการร่วมคิด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ ท่านเข้าร่วมเวทีประชาชมหมู่บ้านเพื่อร่วมเสนอปัญหาความต้องการของหมู่บ้าน 2. ด้านการร่วมตัดสินใจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีส่วนร่วมมากที่สุด คือ เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในหมู่บ้าน ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนะวิธีแก้ไขปัญหา 3. ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของ อบต. โดยผ่านทางผู้ใหญ่บ้าน กำนัน สมาชิก อบต. 4. ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีส่วนร่วมมากที่สุด คือ อบต. จัดเวทีประชาคมให้ประชาชนเสนอแนะปัญหาความต้องการ เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล 5. ด้านการร่วมตรวจสอบ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การตรวจสอบการปฏิบัติงานของ อบต. เป็นหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐอย่างเดียว เช่น อำเภอ จังหวัด สตง. ปปช. 6. ด้านการร่วมปฏิบัติ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ คือ อบต. ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เช่น วัยผู้สูงอายุ การป้องกันโรคไข้เลือดออก และเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในหมู่บ้านท่านมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของหมู่บ้าน ประชาชนที่มีความแตกต่างในเรื่องวุฒิการศึกษาและอาชีพ จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 แต่

ประชาชนที่มีรายได้ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน โดยสรุปผลของการศึกษา พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี” ผู้วิจัยมีข้อเสนอดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1) ควรมีการจัดอบรมคุณธรรมจริยธรรม โดยเฉพาะหลักสังคหวัตถุ 4 ให้แก่ประชาชนทราบและเข้าใจอย่างต่อเนื่อง

2) ควรมีการตรวจสอบประวัติย้อนหลังในการทำงาน และคัดสรรผู้นำกลุ่มการเมืองท้องถิ่นที่เข็มงวดให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น

3) ควรมีการส่งเสริมเพื่อสร้างค่านิยม จัดกิจกรรมส่งเสริมสร้างค่านิยมที่ดีในการใช้หลักพุทธธรรมเพื่อสนับสนุนการเมืองท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลให้กว้างขวางออกไปทั่วประเทศไทย

2) ควรมีการประยุกต์หลักพุทธธรรมใหม่เพื่อการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล

3) ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพล้วนๆ หลังจากที่มีการประยุกต์หลักพุทธธรรมใหม่เพื่อการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล

เอกสารอ้างอิง (References)

ณ ลินพัฒน์. (2541). **การพัฒนาคุณภาพชีวิต**. กรุงเทพมหานคร : แพร่พิทยา.

นิตรีญา สนั่นเมือง. (2546). **คู่มือรวบรวมกรณีตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับการประพฤติผิดวินัยตามบทบัญญัติ พรบ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2535.** กรุงเทพมหานคร : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สุวรีย์ ศิริโภคาภิรมย์. (2546). **การวิจัยทางการศึกษา**. ลพบุรี : ฝ่ายเอกสารการพิมพ์สถาบันราชภัฏเทพสตรี.

อภิชัย พันธเสน. (2539). **พัฒนาชนบทไทย : สมุทัยและมรรค แนวคิด ทฤษฎีและภาพรวมของการพัฒนา**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อมรินทร์พริ้นติ้ง.

นภดล สุรนัครินทร์. (2553). “การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่”. **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**. สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

นวพร แสงหนุ่ม. (2546). “ประสิทธิผลในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่”. **วิทยา นิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พงษ์ศักดิ์ มณีเดช. (2550). “การวิเคราะห์ความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนของ นางทองดี โพธิยอง จากมุมมองของพุทธศาสนา”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต.** บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พฤกษา พุทธรักษ์. (2550). “การบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรตามหลักสัวคหวัตถุ 4 : กรณีศึกษาสหกรณ์การ เกษตรในเขตจังหวัดนครนายก”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต. สาขา วิชารัฐประศาสนศาสตร์**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ภัคจิรา ปกป้อง. (2546). “การประเมินผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ศึกษาเฉพาะกรณี : องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร”. **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชานโยบายสาธารณะ**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

การบริหารจัดการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่

The Management of The Five Precepts Conservation Village Project of Municipal District In Muang Phrae District, Phrae Province

พระณัฐพงศ์ สุทฺธิธมฺมิโก (ศีลธรรม)*
Phra Natthaphong Suthithammiko

Received: June 4, 2019 Revised: November 12, 2019 Accepted: November 26, 2019

บทคัดย่อ (Abstract)

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์หระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการบริหารจัดการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 ในการบริหารจัดการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่

ระเบียบวิธีวิจัยเป็นแบบผสานวิธี (Mixed-Methods Research) เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มประชากร คือ บุคลากรของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ จำนวน ๑๗๕ คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าความถี่(Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทดสอบสมมติฐานโดยใช้ Chi-square โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ระดับ ๐.๐๕ การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitive Research) เก็บข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informant) 7 รูป/คน โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง (Structured in depth interview) วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีพรรณนาความ (Descriptive interpretation) **ผลการวิจัยพบว่า** 1) การบริหารจัดการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของบุคลากรเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงค่าเฉลี่ย ตามลำดับดังนี้ ด้านการส่งเสริม ด้านการประสานงาน ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านการจัดกิจกรรมรณรงค์ ตามลำดับ 2) ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศ และอายุ มีความสัมพันธ์ต่อการบริหารจัดการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองแพร่ จังหวัด จึงยอมรับสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ ส่วนระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และประสบการณ์ทำงานไม่สัมพันธ์กับการบริหารจัดการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล

* คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Faculty of Social Sciences Mahachulalongkornrajavidyalaya University

5 ของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ 3) แนวทางการประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 ในการบริหารจัดการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ดังนี้ ด้านการประสานงาน คือ เทศบาลตำบล มีการติดต่อ ประสาน ในเรื่องของการขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 พระสงฆ์ในเขตตำบลให้มากยิ่งขึ้น สร้างกำลังใจในการทำงานและทำงานนั้นด้วยความตั้งใจ หมั่นปลูกฝังหลักฉันทะความเต็มอกเต็มใจ ให้เกิดในตัวบุคลากร ในการทำงาน และประสานภาครัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอ ด้านการส่งเสริม คือ เทศบาลตำบล มีการส่งเสริมบุคลากรปฏิบัติตนตามแนวทาง ศีล 5 ควรยกย่องบุคคลที่ทุ่มเทตนเองในการทำงานอย่างแท้จริง ส่งเสริมการจากระดับบุคคลจนถึงองค์กรเป็นไปตามลำดับ ด้านการจัดกิจกรรมรณรงค์ คือ เทศบาลตำบล มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ ให้ประชาชนเห็นประโยชน์ การรักษาศีล 5 มีการอบรมเยาวชน ให้ความรู้เกี่ยวกับการรักษาศีล 5 มีการประชุม ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จนถึงเชิญชวนชาวพุทธ ให้ปฏิบัติตนตามแนวทางศีล 5 ประชาเป็นสุข ด้านการประชาสัมพันธ์ คือ เทศบาลตำบล มีการชี้แจงขั้นตอนการเข้าร่วม ศีล 5 ให้กับประชาชนได้ทราบอย่างทั่วถึง มีการประชาสัมพันธ์ ข้อมูล ข่าวสารที่เกี่ยวข้อง ให้กับประชาชนได้รับทราบ และควรหาแนวทางในการส่งเสริม ประชาสัมพันธ์ ให้สอดคล้องกับยุคสมัยใหม่

คำสำคัญ (Keywords): การบริหารจัดการ, โครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5, เทศบาลตำบล

Abstract

The objective of this article were to 1) To study Management of the Five Precepts Conservation Village Project of Municipal District in Muang Phrae District, Phrae Province. 2) To study relationship between individuals and the study Management of the Five Precepts Conservation Village Project of Municipal District in Muang Phrae District , Phrae Province. and 3) to study a guideline to apply Path of Accomplishment to the Management of the Five Precepts Conservation Village Project of Municipal District in Muang Phrae District , Phrae Province.

Methodology used in this study is Mixed-Method Research, which is a quantitative research. Data was collected from 175 employees in Municipal District, Muang Phrae District, Phrae Province. Data was analyzed by using Frequency, Percentage, Mean, and Standard Deviation. Hypothesis was tested by Chi-square. The significant level was set at 0.5 with qualitative research. Data was collected by 7 Key Informants using structured in depth interview. Data was analysis by descriptive interpretation. **Research Results are:** 1) The overall Management of the Five Precepts Conservation Village Project of Municipal District in Muang Phrae District , Phrae Province is in high level. Management in each aspect is also in high level: Promotion, Coordination, Public Relation, and Campaign Organization,

respectively. 2) Personal factor, gender, and age are related to Management of the Five Precepts Conservation Village Project of Municipal District in Muang Phrae District , Phrae Province. Therefore the hypothesis is accepted. Educational level, monthly income and experience are not related to Management of the Five Precepts Conservation Village Project of Municipal District in Muang Phrae District , Phrae Province. 3) Guideline to apply Path of Accomplishment in Management of the Five Precepts Conservation Village Project of Municipal District in Muang Phrae District , Phrae Province is as follows. Coordination: Sub-district usually is in coordination to drive the project of Village of the Five Precepts in the sub-district to be more efficient, create moral motivation in work and perform the work with attentively, promote an aspiration to the personnel in working and always coordinate with related government sectors and private sectors. Promotion: Sub-district promotes the compliance with the Five Percepts to personnel who devotes himself/herself to work intentionally. The promotion is done in the personnel level to the organization level accordingly. Campaign Organization: Sub-district organizes the campaign to make people see the benefit of complying the Five Percepts, educate youths about being in compliance of the Five Percepts, organize a meeting with relevant authorities, including encourage Buddhists to be in compliance of the Five Percepts with happiness. Public Relation: Sub-district municipality explains the process of participating in the project to people thoroughly; provide related public relation, information, and news to people, as well as finding the guideline to promote and doing public relation to be in conforming to this new era.

Keyword: Management, the Five Precepts Conservation Village Project, Municipal District

บทนำ (Introduction)

ในสังคมไทยปัจจุบัน นับว่าเป็นความยากลำบากต่อการรักษาคุณธรรม จริยธรรม หรือการรักษาศีล เพื่อให้สังคมเกิดสันติสุข คดีอาชญากรรมก็ยังเกิดขึ้นในทุกๆ วัน และมีความรุนแรงมากขึ้น และในหลายประเทศ ถึงแม้ว่าจะมิได้บอกว่าประเทศเหล่านั้นรักษาศีล 5 เช่นเดียวกับสังคมไทยแต่กลับพบว่าปัญหาอาชญากรรมในประเทศมีอัตราค่อนข้างต่ำ เช่น ประเทศนิวซีแลนด์ ประเทศในแถบสแกนดิเนเวีย คำถามคือว่า อะไร ที่ทำให้ประเทศเหล่านั้นมีจำนวนการก่ออาชญากรรมในอัตราที่ต่ำ และทำอย่างไรให้คนสังคมอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ดังนั้น หากพิจารณาถึงหลักการดังกล่าวก็พบว่า “จิตสำนึกแห่งความดีงาม” และเจตจำนงแห่งการละเว้นความชั่วที่จะไม่เบียดเบียนตนเองและสังคมให้เดือดร้อน คือปัจจัยหลักของการสังคมให้น่าอยู่ การมีศีล 5 เป็น

พื้นฐานของการดำเนินชีวิตเท่านั้น จึงจะทำให้บุคคลและสังคมได้รับความสุข หากแต่เรามองข้ามการละเมิดศีลเล็กน้อย ไม่มีเจตนาและความมุ่งมั่นที่จะเอาชนะความไม่ดีงามทั้งปวง สังคมไทยก็ยังคงพบกับปัญหาทางสังคม อาชญากรรรมอย่างไม่มีที่สิ้นสุด เราจึงพึงสละ “ความเห็นแก่ตัว” ออกจากตนเองอย่างจริงจังและมีความตั้งใจ มุ่งมั่น เพื่อรักษาศีล 5 ให้เกิดความเจริญงอกงามของชีวิต ทรัพย์สิน ครอบครัวที่อบอุ่น โครงการสร้างความปรองดองสมานฉันท์โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา “หมู่บ้านรักษาศีล 5” นี้ กำหนดรูปแบบในการขับเคลื่อนการดำเนินงานในรูปของการบูรณาการความร่วมมือทั้งจากคณะสงฆ์ ภาคส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ภาคเอกชน องค์กร สมาคม มูลนิธิ และภาคประชาชน เทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองแพร่เป็นหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ได้รับมอบหมาย ให้เป็นรองประธานกรรมการ ในการขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 มีอำนาจหน้าที่ 1) ประสานงาน ดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ และรายงานผลการดำเนินโครงการ 2) ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ประชาสัมพันธ์ สร้างกระแส ให้ประชาชนเข้าใจ รวมถึงเห็นความสำคัญและประโยชน์ในการรักษาศีล 5 พร้อมทั้งสมัครเข้าร่วมโครงการให้ครอบคลุม ทุกกลุ่มเป้าหมาย ในการดำเนินโครงการของเทศบาลตำบลเกิดปัญหาด้าน การจัดสรรงบประมาณในการ ส่งเสริม สนับสนุน ไม่สามารถทำได้ติดขัดเรื่องระเบียบในการใช้งบประมาณ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ยังน้อย กิจกรรมบางกิจกรรมไม่สามารถดำเนินการได้ การจัดกิจกรรมรณรงค์ไม่ตรงกับกลุ่มเป้าหมายประชาชนให้ความสนใจในโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 เฉพาะกลุ่ม

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจอย่างยิ่งที่จะศึกษา การบริหารจัดการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองแพร่ โดยต้องทราบว่าเทศบาลตำบลมีการบริหารจัดการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 เป็นอย่างไร ตลอดจนถึงเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับบริหารจัดการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 มีความสัมพันธ์กันหรือไม่อย่างไร ตลอดจนถึงเพื่อศึกษาแนวทางการประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 ในการบริหารจัดการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 เพื่อให้การบริหารจัดการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research objectives)

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการบริหารจัดการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่
3. เพื่อศึกษาแนวทางการประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 ในการบริหารจัดการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่

วิธีการดำเนินวิจัย (Research Method)

การวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ผู้วิจัยได้ใช้การวิจัยแบบผสานวิธี (Mixed Method Research) โดยใช้ระเบียบวิธีเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการแจกแบบสอบถาม (Questionaire) ประชากรทั้งมดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ จำนวน 175 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดย ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และทดสอบสมมติฐานการวิจัยเพื่อหาความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการบริหารจัดการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือ Chi-square โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ระดับ 0.05 ผู้วิจัยกำหนดเลือกผู้ให้ข้อมูลที่สาคัญ (Key Informant) จำนวน 7 ท่าน ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา ซึ่งมีคุณสมบัติสอดคล้องกับการประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 ในการบริหารจัดการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ทั้ง 4 ด้าน ข้างต้น

ผลการวิจัย (Research Results)

๑) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของบุคลากรของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ พบว่า บุคลากรของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองแพร่ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๙๐ คน มีอายุระหว่าง ๔๐ – ๔๙ ปีจำนวน ๕๘ คน มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน ๘๔ คน มีรายได้ต่อเดือน ตั้งแต่ ๕๐๐๐ – ๑๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๘๒ คน มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง ๑ - ๑๐ ปี จำนวน ๙๒ คน

๒) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารจัดการการโครงหารหมู่บ้านรักษาศีล ๕ ของเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ พบว่า บุคลากรมีการบริหารจัดการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ ตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก (๓.๙๔) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารจัดการด้านการส่งเสริม อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือด้านการประสานงาน ด้านการประชาสัมพันธ์ และ ด้านการจัดกิจกรรมรณรงค์ ตามลำดับ

3) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการบริหารจัดการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ โดยจำแนกปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ มีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือนและประสบการณ์ทำงาน ไม่สัมพันธ์กันการบริหารจัดการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

4) แนวทางการประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 ในการบริหารจัดการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ดังนี้ ด้านการประสานงาน คือ เทศบาลตำบล มีการติดต่อ ประสาน ในเรื่องของการขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 พระสงฆ์ในเขตตำบลให้มากยิ่งขึ้น สร้างกำลังใจในการทำงานและทำงานนั้นด้วยความตั้งใจ หมั่นปลูกฝังหลักฉันทะ ความเต็มอกเต็มใจ ให้เกิดในตัวบุคลากร ในการทำงาน และประสานภาครัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอ ด้านการส่งเสริม คือ เทศบาลตำบล มีการส่งเสริมบุคลากรปฏิบัติตนตามแนวทางศีล 5 ควรยกย่องบุคคลที่ทุ่มเทตนเองในการทำงานอย่างแท้จริง ส่งเสริมการจากระดับบุคคลจนถึงองค์กรเป็นไปตามลำดับ ด้านการจัดกิจกรรมรณรงค์ คือ เทศบาลตำบล มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ ให้ประชาชนเห็นประโยชน์ การรักษาศีล 5 มีการอบรมเยาวชน ให้ความรู้เกี่ยวกับการรักษาศีล 5 มีการประชุม ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จนถึงเชิญชวนชาวพุทธ ให้ปฏิบัติตนตามแนวทางศีล 5 ประชาเป็นสุข ด้านการประชาสัมพันธ์ คือ เทศบาลตำบล มีการชี้แจงขั้นตอนการเข้าร่วม ศีล 5 ให้กับประชาชนได้ทราบอย่างทั่วถึง มีการประชาสัมพันธ์ ข้อมูล ข่าวสารที่เกี่ยวข้อง ให้กับประชาชนได้รับทราบ และควรหาแนวทางในการส่งเสริม ประชาสัมพันธ์ ให้สอดคล้องกับยุคสมัยใหม่

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

๑) การบริหารจัดการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ ตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก (๓.๙๔) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารจัดการด้านการส่งเสริม อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือด้านการประสานงาน ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านการจัดกิจกรรมรณรงค์ ตามลำดับ

2) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการบริหารจัดการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ โดยจำแนกปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ มีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือนและประสบการณ์ทำงาน ไม่สัมพันธ์กันการบริหารจัดการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

จากการวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ ของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่” มีข้อเสนอแนะที่มาจากผลการวิจัย สรุปเป็นประเด็นดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

๑) การติดต่อ ประสาน ในเรื่องของการขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเขตตำบลและพระสงฆ์ในเขตตำบลให้มากยิ่งขึ้น

๒) การชี้แจงขั้นตอนการเข้าร่วมสมัครเข้าร่วมโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ ให้กับประชาชนได้ทราบอย่างทั่วถึง

๓) การจัดกิจกรรมรณรงค์ ให้ประชาชนเห็นประโยชน์และความสำคัญ การรักษาศีล ๕ มีการอบรมเยาวชน ให้ความรู้เกี่ยวกับการรักษาศีล ๕ สอดแทรกในกิจกรรมของเทศบาลตำบล

๔) การประชาสัมพันธ์ ข้อมูล ข่าวสารที่เกี่ยวข้อง ให้กับประชาชนได้รับทราบ

๕) การส่งเสริมบุคลากรปฏิบัติตนตามแนวทางศีล ๕ ควรยกย่องบุคคลที่ทุ่มเทตนเองในการทำงานอย่างแท้จริง ส่งเสริมการจากระดับบุคคลจนถึงองค์กรเป็นไปตามลำดับ

๖) ประชาสัมพันธ์ที่น่าสนใจแก่เด็กและเยาวชน ให้สอดคล้องกับยุคสมัยใหม่

๗) เทศบาลบาลตำบลหมั่นปลูกฝังหลักฉันทะความเต็มอกเต็มใจ ให้เกิดในตัวบุคลากรในการทำงานประสานภาครัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยเรื่อง เรื่อง การบริหารจัดการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ ของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ผู้วิจัยได้นำเสนองานวิจัยที่สนใจ ได้นำไปศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ในประเด็นดังนี้

๑) ศึกษาการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ ต่อโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ ของคณะสงฆ์อำเภอเมืองแพร่ ไปจนถึงระดับจังหวัด และระดับประเทศต่อไป

๒) ศึกษาการดำเนินโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ ของสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดแพร่ หรือจังหวัดอื่นๆ

๓) ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ ในชุมชน หรือในเขตตำบล อำเภอ จังหวัด เป็นไปตามลำดับ

๔) ศึกษาการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ ในเขตอำเภอเมืองแพร่ หรืออำเภอสูงเม่น อำเภอร้องกวาง ตลอดจนอำเภอในจังหวัดอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง (References)

พระมหาสุทิตย์ อาภากโร ดร. (2558). **ศีล 5 คุณค่าของชีวิตและสังคม**. นนทบุรี:บริษัท ดีไซน์ดีไลท์ จำกัด.

ส่วนการศึกษาสงเคราะห์ กองพุทธศาสนศึกษา. (2557). “ **คู่มือการดำเนินงานโครงการส้รางความปรองดองสมานฉันท์ โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา หมู่บ้านรักษา ศีล 5**” (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

สถาบันเศรษฐศาสตร์และสันติภาพหรือไอพีพี ,(Institute for Economics and Peace (IEP), **The Global Peace Index 2016 Report** [ออนไลน์], แหล่งที่มา http://www.visionofhumanity.org/#/page/ our-gpi-findings (6 สิงหาคม 2559

หลักเกณฑ์การเสนอบทความและคำแนะนำสำหรับผู้นิพนธ์ เพื่อตีพิมพ์ในวารสารการบริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์

นโยบายและขอบเขตการตีพิมพ์เผยแพร่

"วารสารการบริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์" เป็นวารสารสำหรับการเผยแพร่ผลงานวิชาการของคณาจารย์ นักวิชาการ นิสิต นักศึกษาผู้สนใจทั่วไปและแขนงวิชาที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นผลงานในเชิงบูรณาการหลักรัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ สังคมศาสตร์ บริหารธุรกิจ บริหารการศึกษา พระพุทธศาสนาและปรัชญา ตลอดจนบทวิเคราะห์ที่เสนอทางออกให้กับปัญหาที่อยู่ในความสนใจของสังคม

การพิจารณาและคัดเลือกบทความ

บทความแต่ละบทความจะได้รับพิจารณาจากคณะกรรมการกลั่นกรองบทความวารสาร (Peer Review) จากผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่าน โดยบทความผู้นิพนธ์ภายนอกได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิภายในและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกคนละ 1 ท่าน ส่วนบทความผู้นิพนธ์ภายในได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกหน่วยงานที่จัดทำวารสาร มีความเชี่ยวชาญตรงตามสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และได้รับความเห็นชอบจากกองบรรณาธิการก่อนตีพิมพ์ ทั้งนี้จะมีรูปแบบที่ผู้พิจารณาบทความไม่ทราบชื่อผู้นิพนธ์บทความและผู้นิพนธ์บทความไม่ทราบชื่อผู้พิจารณาบทความเช่นเดียวกัน (Double-Blind Peer Review)

ส่วนประเภทของบทความที่ลงตีพิมพ์ในวารสาร

วารสารการบริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์ ตีพิมพ์บทความประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. บทความวิจัย

รายงานผลงานวิจัยใหม่ที่มีองค์ความรู้อันเป็นประโยชน์ เป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจทันต่อเหตุการณ์และยุคสมัย ซึ่งไม่เคยตีพิมพ์ในวารสารใด ๆ มาก่อน ควรมีองค์ประกอบดังนี้

1.1 ชื่อเรื่อง (Title) ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยพิมพ์ชื่อเรื่องเป็นภาษาไทยและตามด้วยภาษาอังกฤษ

1.2 ผู้นิพนธ์ (Author) ชื่อและนามสกุลทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

1.3 บทคัดย่อ (Abstract) ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

1.4 คำสำคัญ (Keywords) ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ระบุคำเป็นคำสำคัญของเนื้อหา ครอบคลุมชื่อเรื่องที่ศึกษา เหมาะสำหรับนำไปใช้เป็นคำค้นหาข้อมูล

1.5 บทนำ (Introduction) เป็นส่วนของเนื้อหาที่อธิบายถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา และเหตุผลนำไปสู่การศึกษาวิจัย ทั้งนี้ ควรอ้างอิงเอกสารและงานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้องด้วยเพื่อให้มีน้ำหนักและเกิดความน่าเชื่อถือ

1.6 วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives) ระบุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการวิจัย

1.7 วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods) อธิบายถึงกระบวนการดำเนินการวิจัยอย่างละเอียด และชัดเจน กล่าวถึงรายละเอียดของวิธีการศึกษาประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา และวิธีการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งสถิติที่นำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูล

1.8 ผลการวิจัย (Research Results) เสนอผลการวิจัยที่ตรงประเด็นตามลำดับขั้นของการวิจัย ควรจำแนกผลออกเป็นหมวดหมู่และสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยการบรรยายในเนื้อเรื่อง และแสดงรายละเอียดเพิ่มเติมด้วยภาพประกอบ ตาราง กราฟ หรือแผนภูมิตามความเหมาะสม

1.9 อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion) ผสมผสานเปรียบเทียบและผลการวิจัยให้เข้ากับหลักทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเชื่อมโยงผลการวิจัยให้สอดคล้องกับประเด็นปัญหาการวิจัย เพื่อให้มีความเข้าใจหรือเกิดความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนั้น รวมทั้งข้อดี ข้อเสียของวิธีการศึกษา เสนอแนะความคิดเห็นใหม่ ๆ ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางที่จะนำไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์

1.10 ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions) ระบุข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1.11 เอกสารอ้างอิง (References) เป็นการอ้างอิงเอกสารในเนื้อหาให้ใช้ระบบ APA (American Psychological Association citation style) ทั้งนี้ การอ้างอิงเอกสารที่เป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ ผู้นิพนธ์ต้องแปลเป็นภาษาอังกฤษด้วย

2. บทความวิชาการ

หัวข้อและเนื้อหาควรชี้ประเด็นที่ต้องการนำเสนอให้ชัดเจนและมีลำดับเนื้อหาที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้ชัดเจน รวมถึงใช้ทฤษฎีวิเคราะห์และเสนอแนะประเด็นอย่างสมบูรณ์ ควรมีองค์ประกอบดังนี้

2.1 ชื่อเรื่อง (Title) ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยพิมพ์ชื่อเรื่องเป็นภาษาไทยและตามด้วยภาษาอังกฤษบรรทัดถัดต่อมา

2.2 ผู้นิพนธ์ (Author) ชื่อและนามสกุลทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

2.3 บทคัดย่อ (Abstract) ให้มีภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

2.4 คำสำคัญ (Keywords) ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ระบุคำเป็นคำสำคัญของเนื้อหา ครอบคลุมชื่อเรื่องที่ศึกษา เหมาะสำหรับนำไปใช้เป็นคำค้นหาข้อมูล

2.5 บทนำ (Introduction) เป็นส่วนแนะนำและปูพื้นเรื่อง เพื่อให้ผู้อ่านทราบข้อมูลเบื้องต้นของเนื้อหา

2.6 เนื้อหา (Content) เนื้อหาบทความ มีการแบ่งประเด็นเรื่องย่อย ๆ และการจัดเรียงลำดับเป็นไปตามรายละเอียดของเนื้อหา

2.7 บทสรุป (Conclusion) การสรุปเนื้อหาในบทความทั้งหมดออกมาอย่างชัดเจน กระชับ โดยมีการสรุปปิดท้ายเนื้อหาที่นำเสนอ

2.8 เอกสารอ้างอิง (References) เป็นการอ้างอิงเอกสารในเนื้อหาให้ใช้ระบบ APA (American Psychological Association citation style) ทั้งนี้ การอ้างอิงเอกสารที่เป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ ผู้นิพนธ์ต้องแปลเป็นภาษาอังกฤษด้วย

การส่งบทความ

บทความที่จะตีพิมพ์ในวารสารการบริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์ต้องส่งบทความผ่านระบบออนไลน์ได้ที่ https://so03.tci-thaijo.org/index.php/assr/index

รูปแบบบทความและการพิมพ์เนื้อหาบทความ

1. การเตรียมต้นฉบับบทความ มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ขนาดต้นฉบับ ขนาดหน้ากระดาษ B5 โดยมีการตั้งค่าหน้ากระดาษความกว้าง 7.5 นิ้ว และความสูง 10.5 นิ้ว โดยเว้นระยะห่างระหว่างขอบกระดาษด้านบนและด้านซ้าย 1 นิ้ว ด้านขวาและด้านล่าง 0.5 นิ้ว

1.2 รูปแบบการพิมพ์ เนื้อหาในบทความส่วนแรก จัดเป็นแบบ 1 คอลัมน์ คือ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้วิจัย บทคัดย่อ คำสำคัญ และเชิงอรรถ อยู่ส่วนหน้าแรก ส่วนที่สอง จัดเป็นแบบ 1 คอลัมน์ คือ เนื้อหาบทความที่อยู่ส่วนหน้าที่สองเป็นต้นไป

1.3 ใช้รูปแบบตัวอักษร TH Sarabun PSK พิมพ์ด้วยโปรแกรมไมโครซอฟต์เวิร์ด

1.4 หัวกระดาษ ประกอบด้วยเลขหน้า ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวธรรมดา ตำแหน่งชิดขอบกระดาษด้านขวาบน

1.5 ชื่อเรื่อง/ชื่อบทความภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ ขนาดตัวอักษร 18 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งกึ่งกลางหน้ากระดาษ

1.6 ชื่อผู้นิพนธ์ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ ระบุเฉพาะชื่อและนามสกุล ไม่ต้องมีคำนำหน้า เว้น 2 เคาะระหว่างชื่อและนามสกุล ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งกึ่งกลางหน้ากระดาษใต้ชื่อเรื่อง

1.7 เครื่องหมายเลข* เขียนไว้บนนามสกุลผู้นิพนธ์ เพื่อระบุสังกัดคณะ หน่วยงาน และอีเมลของ ผู้นิพนธ์ เพื่อระบุเชิงอรรถ (Footnote) ไว้ด้านล่างกระดาษ

1.8 เชิงอรรถ (Footnote) ให้เขียนไว้ด้านล่างของส่วนหน้าแรก ที่มีเครื่องหมายเลข* กำกับไว้บนนามสกุลผู้นิพนธ์ ให้ระบุสังกัดคณะ หน่วยงาน และอีเมลของผู้นิพนธ์ ขนาดตัวอักษร 14 ชนิดตัวธรรมดา กรณีที่ผู้นิพนธ์มีสถานภาพเป็นนักศึกษาให้ระบุหลักสูตรที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ เช่น หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นต้น ทั้งนี้ การระบุสังกัดคณะ หน่วยงานของผู้นิพนธ์นั้น ผู้นิพนธ์ต้องระบุทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษด้วย

1.9 หัวข้อของบทคัดย่อภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งชิดขอบกระดาษด้านซ้าย

1.10 เนื้อหาบทคัดย่อภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวธรรมดา ให้จัดเป็นแบบ 1 คอลัมน์ บรรทัดแรกเว้น 7 ตัวอักษรจากขอบกระดาษด้านซ้ายและพิมพ์ให้ชิดขอบทั้งสองด้าน ส่วนเนื้อหาบทความที่อยู่หน้าที่สองเป็นต้นไปให้จัดเป็นแบบ 1 คอลัมน์เช่นกัน ทั้งนี้ ควรมีความยาวไม่เกิน 500 คำ และลักษณะของบทคัดย่อควรประกอบไปด้วย วัตถุประสงค์ (Objective) วิธีการศึกษา (Methods) ผลการศึกษา (Results) และคุณค่าหรือการนำไปใช้ประโยชน์

1.11 หัวข้อคำสำคัญ/อังกฤษ ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งชิดขอบกระดาษด้านซ้าย ระบุคำสำคัญที่นำไปใช้เป็นคำค้น คำสำคัญแต่ละคำคั่นด้วยเครื่องหมายจุลภาค (;) ทั้งนี้ ควรมีคำสำคัญ 3-5 คำ โดยต้องจัดเรียงคำสำคัญตามตัวอักษร

1.12 หัวข้อเรื่อง ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งชิดขอบกระดาษด้านซ้าย

1.13 หัวข้อย่อย ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวธรรมดา ระบุหมายเลขหน้าหัวข้อย่อยโดยเรียงตามลำดับหมายเลข

1.14 จำนวนต้นฉบับ ควรมีความยาวอยู่ระหว่าง 10-15 หน้า โดยนับรวมตาราง รูปภาพ แผนภูมิ และเอกสารอ้างอิง

1.15 การอ้างอิงแทรกในเนื้อหา (In-text Citation) และการระบุแหล่งที่มา โดยมีรูปแบบการอ้างอิงแบบนามปี คือ การอ้างอิงเอกสารไว้ส่วนหน้าหรือส่วนหลังของข้อความนั้น ๆ ให้ใช้ภาษาอังกฤษเท่านั้นทั้งผู้นิพนธ์ที่เป็นชาวไทยและต่างประเทศ โดยระบุเฉพาะนามสกุลผู้นิพนธ์คั่นด้วยจุลภาค (,) ปีที่พิมพ์ (ค.ศ.) และเลขหน้า ตามรูปแบบดังนี้ Author//(Year of Publication : page) หรือ (Author.//Year of Publication : page) เช่น Anuwat (2018: 18) หรือ (Brown, 1997: 18-22) เป็นต้น

1.16 ตาราง รูปภาพ และแผนภูมิ กรณีเป็นตารางให้ชื่อตารางอยู่ด้านบน กรณีที่เป็นรูปภาพหรือแผนภูมิ ให้ระบุชื่อรูปภาพหรือแผนภูมิอยู่ด้านล่าง

ตารางที่ 1 รายละเอียดรูปแบบการเตรียมต้นฉบับบทความ

รายละเอียด	ขนาดอักษร	รูปแบบ	ชนิด
ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)	18	กึ่งกลาง	ตัวหนา
ชื่อผู้นิพนธ์ (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)	16	กึ่งกลาง	ตัวหนา
หน่วยงานที่สังกัด (เชิงอรรถ : Footnote) (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)	14	ชิดซ้าย	ตัวธรรมดา
บทคัดย่อ (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
คำสำคัญ (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
หัวข้อหลักตามรูปแบบบทความกำหนดไว้	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
หัวข้อย่อย	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
เนื้อหาตามรูปแบบบทความกำหนดไว้	16	ชิดซ้าย	ตัวธรรมดา
เอกสารอ้างอิง (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
ตาราง			
ชื่อตาราง (ตารางที่ : จัดไว้บนตาราง)	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
รายละเอียดชื่อตาราง (พิมพ์ต่อจากชื่อตาราง)	16	ชิดซ้าย	ตัวธรรมดา
รูปภาพ/แผนภูมิ			
ชื่อรูปภาพ/แผนภูมิ (ภาพ/แผนภูมิที่ : จัดไว้ใต้รูปภาพ/แผนภูมิ)	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา

รายละเอียดชื่อรูปภาพ/แผนภูมิ (พิมพ์ต่อจากชื่อรูปภาพ/แผนภูมิ)	16	ชิดซ้าย	ตัวธรรมดา
การอ้างอิงแทรกในเนื้อหา : ใช้รูปแบบการอ้างอิงแบบนามปี โดยใช้เป็นภาษาอังกฤษเท่านั้น ทั้งผู้นิพนธ์ที่เป็นชาวไทยและต่างประเทศ			
เอกสารอ้างอิง : ใช้รูปแบบการอ้างอิงแบบ APA (American Psychological Association citation style) โดยการอ้างอิงเอกสารที่เป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศ ที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ ผู้นิพนธ์ต้องแปลเป็นภาษาอังกฤษด้วย			
จำนวนต้นฉบับ : มีความยาวอยู่ระหว่าง 10-15 หน้า			

2. การเขียนเอกสารอ้างอิงท้ายบทความ

2.1 การเขียนเอกสารอ้างอิงให้ใช้ตามรูปแบบของ APA (American Psychological Association citation style) โดยการอ้างอิงเอกสารที่เป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ ผู้นิพนธ์ต้องแปลเป็นภาษาอังกฤษด้วย หากผู้นิพนธ์มีมากกว่า 3 คน ให้ใส่ชื่อคนที่ 1 แล้วตามด้วยคำว่า และคณะ หรือ et al. (and others) โดยจัดเรียงตามพยัญชนะ สระ ตามรูปแบบการอ้างอิงตามลำดับก่อนหลังให้ถูกต้อง

2.2 การเรียงลำดับเอกสารอ้างอิงท้ายบทความ (References) ให้เรียงตามลำดับอักษรของชื่อผู้นิพนธ์ โดยไม่ต้องมีตัวเลขกำกับ ให้เริ่มต้นด้วยรายชื่อเอกสารอ้างอิงภาษาไทยก่อน และต่อด้วยรายชื่อเอกสารอ้างอิงภาษาต่างประเทศ และชื่อผู้นิพนธ์ให้อ้างนามสกุลก่อน โดยเขียนตามรูปแบบเดียวกันกับการอ้างอิงเอกสารที่เป็นภาษาอังกฤษ

ตัวอย่างลำดับการเขียนเอกสารอ้างอิงท้ายบทความ

เอกสารอ้างอิง (References)

อนุวัต กระสังข์. (2560). **พื้นฐานรัฐประศาสนศาสตร์.** พระนครศรีอยุธยา: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

Cook, Robert D. (1995). **Finite Element Modeling for Stress Analysis**. New york: John wiley & sons.

3. รูปแบบการเขียนเอกสารอ้างอิงท้ายบทความ

3.1 หนังสือ (Book)

ชื่อ/นามสกุลผู้นิพนธ์.//(ปีที่พิมพ์).//**ชื่อหนังสือ.//**ครั้งที่พิมพ์(ถ้ามี).//เมืองที่พิมพ์/:/สำนักพิมพ์.

Author.//(Year of Publication).//**Title of Book**.//Edition of Book.//Place of Publication/:/Publisher Name.

ตัวอย่าง

กฤษณา วงษาสันต์. (2542). **วิถีไทย.** กรุงเทพฯ : เธิร์ดเวฟ เอ็ดดูเคชั่น.

Cook, Robert D. (1995). **Finite Element Modeling for Stress Analysis**. New york : John wiley & sons.

3.2 รายงานทางวิชาการ

ชื่อ/นามสกุลผู้นิพนธ์.//(ปีที่พิมพ์).//**ชื่อเรื่อง.//**เมืองที่พิมพ์/:/หน่วยงานที่เผยแพร่.

Author.//(Year of Publication).//**Title**.//Edition of Book.//Place of Publication/:/Publisher Name.

ตัวอย่าง

Hickman, George A. (2010). **The Management of Teaching for Quality Improvement Chiang Mai Thailand**. Chiang Mai: Chiang Mai University.

3.3 วิทยานิพนธ์

ชื่อ/นามสกุลผู้นิพนธ์.//(ปีที่พิมพ์).//**ชื่อวิทยานิพนธ์.//**วิทยานิพนธ์ระดับ/(บัณฑิต, มหาบัณฑิต, ดุษฎีบัณฑิตให้ระบุลงให้ชัดเจน)//ชื่อสถานศึกษา.

Author.//(Year of Publication).//**Title of Thesis**.//Degree of Thesis.// Publisher Name.

ตัวอย่าง

Kaewnimitchai, N. (1996). **An Analysis of College Student Culture in Thai Higher Education Institutions.** Doctoral Dissertation Graduate School Chulalongkorn University.

3.4 รายงานการประชุม

ชื่อ/นามสกุลผู้นิพนธ์.//(ปีที่พิมพ์).//"ชื่อบทความ."//**ในชื่อรายงานการประชุม.**//
วันเดือนปีที่จัด.//เลขหน้า.//สถานที่/:/สำนักพิมพ์.

Author.//(Year of Publication).//"Title of Article."//**In Title**.//
Date of Publication.//page.//Place of Publication/:/Publisher Name.

ตัวอย่าง

Sinlarat, P. (1995). "Success and Failure of Faculty Development in Thai University." In **Preparing Teachers for all the World's Children : An Era of Transformation Proceedings of International Conference, Bangkok**. pp. 217-233. Bangkok : UNICEF.

3.5 วารสาร

ชื่อ/นามสกุลผู้นิพนธ์.//(ปี,/เดือน/วันที่พิมพ์).//"ชื่อบทความ."**//ชื่อวารสาร**.//ปีที่พิมพ์
(ฉบับที่พิมพ์)/:/เลขหน้าแรก–หน้าสุดท้าย.

Author.//(Date of Publication).//"Title of Article."//**Name of Journal**.//Year
(Volume)/:/page.

ตัวอย่าง

อรรคเดช สนลอย. (2020). "ปัญหาของชาวม้งลาวในเขตพื้นที่ตาบลเข็กน้อย อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ."**วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น**. 6(1): 47-59.

3.6 หนังสือพิมพ์

ชื่อ/นามสกุลผู้นิพนธ์.//(ปี,/เดือน/วันที่พิมพ์).//"ชื่อบทความ."**//ชื่อหนังสือพิมพ์.**//
เลขหน้าแรก–หน้าสุดท้าย.

Author.//(Date of Publication).//"Title of Article."//**Name of Newspaper**.//
page.

ตัวอย่าง

ปริยา เหล่าวิวัฒน์. (2549, พฤศจิกายน 6). "เกียรติอันภาคภูมิ." **กรุงเทพธุรกิจ**. หน้า 6.

Jewell, Mark. (2006, November 7). "Silent Aircraft' Spreads its Wings." **Bangkok Post**. p. B5.

3.7 สื่ออินเตอร์เน็ต

ชื่อ/นามสกุลผู้เผยแพร่.//(ปี).//"**ชื่อบทความ.**"//[ประเภทสื่อที่เข้าถึง].//แหล่งที่มา/:/ แหล่งข้อมูลหรือที่อยู่เว็บไซต์/วัน/เดือน/ปีที่สืบค้น.

Author.//(Year of Publication).//"Title of Article."//[Online].//Available/:/ **Name of website**.//Retrieved/Date of Publication.

ตัวอย่าง

กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์. (2548). "**พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์.**" [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : http://www.moc. go.th/thai/dbe/ecoco/e-com 3.htm. [3 กรกฎาคม 2548]

3.8 การสัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์.//(ปี,/เดือน/วันที่).//ตำแหน่ง(ถ้ามี).//สัมภาษณ์.

Name of Interview.//(Date of Publication).//position.//Interview.

ตัวอย่าง

Waterworth, Peter. (2003, December 1). Principal lecturer, Deakin University. Interview.